SVETSKA I EVROPSKA FEDERACIJA

ZA BENČREST
MALOKALIBARSKOM I VAZDUŠNOM PUŠKOM

PRAVILNIK

TAKMIČARSKA PRAVILA 2023–2027

VERZIJA 4.4

REVIZIJA: 5. MAJ 2026.

SADRŽAJ

- ODELJAK A — Administracija
- ODELJAK B — Takmičarska pravila
- ODELJAK C — Sprovođenje prvenstva
- ODELJAK D — Odobrene discipline
- ODELJAK E — Tehničke odredbe
- ODELJAK F — Strelišta i objekti
- ODELJAK G — Ceremonije, sastanci, medalje i nagrade
- ODELJAK H — Kotizacije
- ODELJAK I — Bezbednost na strelištu i postupci
- ODELJAK J — Zahtevi za takmičare
- ODELJAK K — Službena lica i njihove dužnosti
- ODELJAK L — Postupci elektronskog bodovanja
- PRILOG A — Obrazac protesta
- PRILOG B — Prijava za organizaciju prvenstva
- PRILOG C — Zahtev za priznavanje svetskog rekorda
- PRILOG D — Kontrola puške i tehnički podaci
- PRILOG E — Mete
- PRILOG F — Pojašnjenje pravila o kundaku
- PRILOG G — Pojašnjenje pravila o prednjem restu
- PRILOG H — Dnevni red tehničkog sastanka
- PRILOG I — Dnevni red sastanka delegata

OPŠTE INFORMACIJE

Opšte odredbe

Ovim dokumentom utvrđuju se osnovna pravila takmičenja u benčrestu malokalibarskom i vazdušnom puškom, izrađena za međunarodna takmičenja. Članice mogu da primenjuju ova pravila na lokalnim, nacionalnim i kontinentalnim prvenstvima. Pravila se od 2013. godine primenjuju na svim svetskim i evropskim prvenstvima u benčrestu malokalibarskom i vazdušnom puškom, kao i na regionalnim i kontinentalnim takmičenjima pod okriljem WRABF/ERABSF, u svojstvu lokalnih pravila.

Na svim takmičenjima koriste se zvanične mete WRABF i ERABSF za benčrest malokalibarskom i vazdušnom puškom, pripremljene prema master-predlošku za štampu na listu formata A3 (videti Prilog F). Meta sadrži 25 bodovnih polja. Zvanični jezik na strelištima tokom prvenstva, u usmenoj i pisanoj komunikaciji, jeste engleski jezik.

Članstvo u međunarodnim federacijama

Svetska federacija za benčrest malokalibarskom i vazdušnom puškom (WRABF) i Evropska federacija za benčrest malokalibarskom i vazdušnom puškom (ERABSF) obuhvataju većinu takmičenja malokalibarskim i vazdušnim puškama na 25 i 50 metara. Pristupanjem ovim federacijama nacionalne benčrest organizacije prihvataju zajednička osnovna takmičarska pravila navedena u nastavku, uz posebna prilagođavanja za druge oblike benčresta. Takva prilagođavanja mogu obuhvatiti distance, klase i mete, u skladu sa potrebama drugih svetskih i kontinentalnih benčrest takmičenja i mogućnostima klubova i strelišta.

Uslovi koje mora da ispunjava mesto održavanja

Strelište na kojem se održava prvenstvo mora biti odobreno i osigurano, imati važeću dozvolu za korišćenje predviđenog vatrenog oružja i ispunjavati propise države domaćina o izdavanju dozvola za vatreno oružje. Domaćinski savez, odnosno organizatori, odgovorni su da strelište i prateći objekti budu na visokom nivou, primerenom organizaciji prvenstva. Domaćin je dužan i da obezbedi volontere koji pomažu u sprovođenju takmičenja.

Prihvatanje uslova i pravila

Učešćem na svetskom prvenstvu pojedinci, ekipe i nacionalni savezi/federacije formalno prihvataju pravila utvrđena ovim dokumentom. To se odnosi na sve aspekte prvenstva, uključujući opremu i ponašanje. Odredbe o diskvalifikaciji posebno su važne; svaki takmičar, ekipa i nacionalni savez/federacija dužni su da se s njima upoznaju.

Ako se pravila prekrše ili nastane sporno pitanje, tokom pojedinačnih mečeva može se podneti uobičajen protest nadležnim službenim licima i/ili Komisiji za proteste. Ako se izričito kršenje pravila utvrdi tek posle završetka prvenstva, saziva se vanredna opšta sednica međunarodnih delegata radi razmatranja činjenica i dokaza i donošenja odluke. Ako se povreda pravila potvrdi, pojedinci i/ili ekipe mogu biti diskvalifikovani ili im rezultati mogu biti poništeni, na isti način kao u postupku po protestu. To predstavlja izuzetnu okolnost.

ODELJAK A — ADMINISTRACIJA

A.1. Nadležnost

Svetska prvenstva, Svetski kup, evropska i regionalna/kontinentalna prvenstva u benčrestu malokalibarskom i vazdušnom puškom održavaju se pod nadležnošću Svetske federacije za benčrest malokalibarskom i vazdušnom puškom (WRABF) i Evropske federacije za benčrest malokalibarskom i vazdušnom puškom (ERABSF). Ovu nadležnost odobrio je Komitet delegata.

A.2. Priznavanje država članica

Broj država koje mogu pristupiti WRABF/ERABSF nije ograničen, pod uslovom da ispunjavaju kriterijume za prijem utvrđene ovim pravilima, izvršavaju finansijske obaveze i poštuju odgovarajuće standarde ponašanja i sportskog duha.

Država može biti isključena, a njeno članstvo ukinuto, odlukom delegata na propisno sazvanom i konstituisanom sastanku u skladu sa ovim pravilima. Za isključenje je potrebna dvotrećinska većina glasova prisutnih delegata država.

A.3. Priznato predstavničko telo

Svaka država članica određuje organizaciju na svojoj teritoriji koja će biti priznata za učešće na prvenstvima malokalibarskim puškama pod okriljem WRABF/ERABSF. Međutim, na sastancima delegata WRABF/ERABSF može biti predstavljeno samo jedno telo iz svake države, u skladu sa članom A.4. Telo koje predstavlja državu mora biti član WRABF/ERABSF. Dozvoljeno je članstvo samo jedne federacije ili asocijacije iz svake države koja predstavlja benčrest malokalibarskom i/ili vazdušnom puškom.

A.4. Vrste članstva

A.4.1. Punopravno članstvo

Svaka država primljena u članstvo ima pravo da imenuje predstavnika koji će zastupati njene interese i prisustvovati sastancima Komiteta delegata WRABF/ERABSF.

A.4.2. Ostale vrste članstva

Svaka država primljena u članstvo pod uslovima koje, u skladu sa statutom, utvrdi Izvršni komitet ima pravo da imenuje predstavnika koji će zastupati njene interese i prisustvovati sastancima Komiteta delegata WRABF/ERABSF.

A.5. Više organizacija iz jedne države

Ako u jednoj državi postoji više organizacija koje zastupaju interese benčrest streljaštva malokalibarskom i vazdušnom puškom, sama država određuje ko je predstavlja. Međutim, Savetodavni komitet WRABF/ERABSF priznaće samo jedno takvo telo iz jedne države.

Savez ili federacija koji preuzmu tu odgovornost moraju obezbediti svim takmičarima iz svoje države koji žele da je predstavljaju mogućnost da se kvalifikuju za reprezentativne ekipe.

A.6. Međunarodno članstvo

Očekuje se da priznanje države odnosno njenog saveza bude takvo da savez može dobiti priznanje nadležnog nacionalnog tela koje upravlja sportskim streljaštvom, ili da takvo priznanje već poseduje, kako bi predstavnici države mogli imati pun međunarodni status.

A.7. Sastanci Savetodavnog komiteta

Na svakom svetskom ili evropskom prvenstvu u benčrestu malokalibarskom i vazdušnom puškom održava se sastanak Savetodavnog komiteta radi razmatranja pitanja u vezi sa sprovođenjem prvenstva. Sastankom predsedava predsedavajući/predsednik WRABF/ERABSF ili lice koje on odredi ako nije u mogućnosti da prisustvuje.

Svaku odobrenu državu predstavlja jedan delegat, uz mogućnost da ga prati zvanični posmatrač. Svaki prisutni delegat ima jedan glas. Predsedavajući/predsednik može koristiti glas svoje države ili odlučujući glas, ali ne oba.

A.8. Članarine

Države članice odgovorne su za plaćanje članarina i drugih doprinosa koje povremeno utvrđuje sastanak delegata WRABF/ERABSF. Ako članarina nije plaćena u propisanom roku, strelci iz te države neće biti prihvaćeni na takmičenjima koja organizuje WRABF.

Godišnja članarina za WRABF iznosi **50 američkih dolara po državi** i uplaćuje se blagajniku početkom svake godine, počev od 2012. godine. Izvršni komitet WRABF može povremeno menjati iznos članarine.

Godišnja članarina za ERABSF iznosi **40 evra po državi** i uplaćuje se blagajniku početkom svake godine, počev od 2013. godine. Izvršni komitet ERABSF može povremeno menjati iznos članarine.

A.9. Održavanje takmičenja

Svetsko prvenstvo WRABF održava se svake četiri godine. Svetski kup WRABF takođe se održava svake četiri godine, istovremeno i na istom mestu kao Evropsko prvenstvo, dve godine pre, odnosno dve godine posle svakog Svetskog prvenstva. Sve discipline na takvim prvenstvima sprovode se u skladu sa ovim pravilima.

Ako država domaćin tradicionalno koristi metričke ekvivalente, njihova primena je dozvoljena, ali se sva takmičenja na tom prvenstvu moraju održati prema metričkim vrednostima.

A.10. Izmene pravila za prvenstva WRABF i evropska prvenstva

Ako su potrebne izmene ovih pravila, članovi Izvršnog komiteta moraju o tome biti obavešteni najmanje godinu dana pre takmičenja, a izmene moraju biti potvrđene na narednom sastanku Izvršnog komiteta. Ako izmene nisu najavljene, takmičenje se sprovodi prema objavljenim pravilima.

Privremenu izmenu za pojedinačno prvenstvo može odobriti predsednik ili njegov ovlašćeni predstavnik, uz konsultacije sa Organizacionim komitetom prvenstva, pod uslovom da većina država učesnica pismeno potvrdi saglasnost sa takvom izmenom.

A.11. Nove takmičarske discipline

Ovaj pravilnik sadrži sve discipline koje je Komitet delegata trenutno odobrio za takmičenja. Članica koja želi da predloži alternativno takmičenje ili doda novu disciplinu u program mora da dostavi pojedinosti Izvršnom komitetu dve godine pre takmičenja.

Uz prijavu se dostavljaju takmičarska pravila prema kojima bi se disciplina održala, kao i potvrda da će se primenjivati sve administrativne odredbe ovog pravilnika (medalje, ekipe i drugo).

A.12. Akreditacija takmičara

Mogu biti prihvaćeni samo takmičari koje predloži njihova pridružena država ili nacionalni savez, koji su ispunili finansijske obaveze i imaju državljanstvo te države ili ispunjavaju uslove u pogledu boravišta. U slučaju sumnje, o pravu nastupa odlučuje se prema primarnom mestu prebivališta strelca, uz proveru pasoša.

Takmičar koji je ranije nastupao za drugu državu može nastupati za novu državu ako poseduje njeno državljanstvo.

A.13. Teritorije i protektorati

Priznati nacionalni streljački savezi takvih teritorija ili protektorata mogu podneti zahtev za pridruženo članstvo u WRABF/ERABSF.

A.14. Najmanji broj pojedinačnih takmičara

Za održavanje svetskog ili evropskog prvenstva u benčrestu malokalibarskom i vazdušnom puškom potrebno je najmanje **30 takmičara iz najmanje pet država**. Nivo zastupljenosti juniora utvrđuju izvršni komiteti WRABF/ERABSF. Broj juniora nije ograničen, uz očekivanje da svakoj državi bude dodeljeno najmanje jedno mesto za juniorskog predstavnika.

Najmanji broj takmičara iz jedne države jeste jedan.

A.15. Najveći broj pojedinačnih takmičara

Svaka država učesnica može prijaviti neograničen broj takmičara za pojedinu disciplinu prvenstva, u okviru broja mesta koje joj dodele direktor takmičenja i Organizacioni komitet. Raspodela zavisi od broja država koje učestvuju na prvenstvu.

Među prijavljenima mogu biti i juniori (takmičari koji u tekućoj godini imaju najviše 18 godina), kojima mesta dodeljuje Izvršni komitet u saradnji sa direktorom takmičenja i Organizacionim komitetom. Juniori nastupaju na glavnom prvenstvu i imaju pravo na plasman u juniorskoj i seniorskoj konkurenciji.

Ako dodatna ili slobodna mesta nije moguće jednako raspodeliti, dodeljuju se državama na osnovu sistema izbora prema prosečnom rezultatu, kako bi na prvenstvu učestvovali najbolji strelci.

A.16. Ekipna konkurencija — najmanji broj ekipa

Da bi se dodeljivale ekipne nagrade, moraju učestvovati najmanje dve države. Iz te dve države moraju biti prijavljene najmanje tri ekipe, kako bi se moglo takmičiti za prvo, drugo i treće mesto.

Države mogu prijaviti i juniorske ekipe, koje ulaze u ukupno dopuštenih pet ekipa iz te države. Ne postoji posebna ekipna juniorska konkurencija. Juniori nastupaju pojedinačno i takmiče se u juniorskoj i otvorenoj konkurenciji. Država može prijaviti juniorsku ekipu samo za otvorenu konkurenciju.

A.17. Sastav ekipa

Svaka država može, u skladu sa dodeljenim brojem mesta, prijaviti najviše **pet ekipa sa po tri strelca** u svakoj disciplini/klasi; članovi ekipa mogu biti i juniori. Imena članova ekipa registruju se prema pravilima o prijavi.

U svakoj klasi ili meču država može imati najviše pet ekipa, u okviru dodeljenih mesta. Ekipni rezultat predstavlja zbir pojedinačnih rezultata troje registrovanih strelaca, sa maksimalno **2.250 poena i 75 X-pogodaka**. Izmene sastava ekipe moraju biti izvršene do **8.30 časova na dan meča**. Države su dužne da ekipe biraju na osnovu sportskih rezultata.

A.18. Rezerve

Države mogu imati rezervne strelce za slučaj problema u ekipama za koje se dodeljuju nagrade. Rezerve mogu pucati tokom zvaničnih i nezvaničnih dana treninga, ali ne mogu nastupiti kao članovi ekipe ako nisu zvanično zamenili nekog člana. Rezervni strelci mogu se pojedinačno takmičiti na meču/prvenstvu ako se uklapaju u broj mesta dodeljen njihovoj državi.

Rezervni strelci ne učestvuju u ceremoniji dodele ekipnih nagrada osim ako su zamenili člana ekipe i za nju nastupili. U tom slučaju prvobitno zamenjeni član ekipe više nema pravo da učestvuje u ceremoniji dodele nagrada za tu ekipu.

A.19. Korišćenje rezervnih strelaca

Promene u sastavu ekipa moraju se izvršiti pre početka mečeva, najkasnije do **8.30 časova** ujutru na dan predviđen za početak prvog meča.

A.20. Uslovi za učesnike ekipnog takmičenja

Da bi ekipni rezultat bio priznat, svi članovi ekipe moraju završiti odgovarajuću takmičarsku klasu. Ekipe i imena članova moraju biti prijavljeni pre početka disciplina i jasno istaknuti na mestu održavanja takmičenja. O svim promenama mora se dostaviti pismeno obaveštenje pre početka meča.

A.21. Rekordi svetskih i evropskih prvenstava

Rekordi svetskih i evropskih prvenstava u benčrestu malokalibarskom i vazdušnom puškom postavljaju se na prvenstvima i upisuju na odgovarajuće internet stranice svetske i evropske federacije. Kada se rekord postavi, nosiocu rekorda mora biti uručena medalja ili potvrda kao priznanje za ostvareni rezultat.

A.21.a. Nepotvrđeni rekordi

Objavljeni rezultati svakog prvenstva mogu poslužiti kao pokazatelj da je postavljen novi, još nepotvrđeni rekord svetskog prvenstva u benčrestu malokalibarskom i vazdušnom puškom.

A.21.b. Potvrđeni rekordi

Izvršni komitet imenuje Tehničku grupu za konačno bodovanje i potvrđivanje predloženih novih rekorda. Grupa može zasedati neposredno ili razmenom pisane komunikacije. Sve mete koje čine rekord, uz odgovarajući obrazac prijave, vođa ekipe strelca dostavlja Tehničkoj grupi posredstvom predsednika WRABF/ERABSF ili njegovog predstavnika.

Predsednik objavljuje tako priznate nove rekorde. Na odluke Tehničke grupe ili predsednika u ovom postupku nije dopuštena žalba. Potvrđeni rekordi evidentiraju se na internet stranici WRABF/ERABSF radi buduće upotrebe i poređenja rezultata. Novi rekordi zvanično se objavljuju preko predsednika na zvaničnoj internet stranici WRABF/ERABSF.

A.21.c. Evidentiranje rekorda

Rekordi u poenima: upisuju se prema ostvarenom rezultatu (u metričkom sistemu).

ODELJAK B — TAKMIČARSKA PRAVILA

B.1. Definicije

B.2. Prvenstvo

Prvenstvo je celokupno takmičenje, odnosno turnir u celini.

B.3. Disciplina

Discipline su zasebno navedene u Odeljku D.

B.4. Agregat (zbirni rezultat)

Agregat je ukupan rezultat dnevnih mečeva ili svih mečeva u jednoj klasi i predstavlja konačni rezultat. Puca se u 25 bodovnih polja na 25 ili 50 metara, uz vremensko ograničenje od najviše 20 minuta po meču na otvorenom strelištu. Svaka klasa sastoji se od tri takmičarske mete koje se gađaju istog dana, uz obaveznu rotaciju stolova. Na jednom prvenstvu takmičar može nastupiti samo jednom u svakoj klasi. Agregati za vazdušne i malokalibarske puške evidentiraju se odvojeno.

B.5. Meč

Meč je jedno pojedinačno takmičenje u okviru prvenstva, odnosno gađanje jedne takmičarske mete.

B.6. Tehničke specifikacije pušaka

Sve puške koje se koriste na takmičenjima pod okriljem WRABF moraju imati ručno i mehanički upravljan mehanizam rada, osim posebno navedenih izuzetaka u daljim odredbama.

Vazdušne puške klasa LR i HR moraju biti kalibra .177, .20 ili .22 i imati energiju/brzinu prema specifikacijama odgovarajuće klase. Okviri za više dijabola (magacini) su dozvoljeni.

Upotreba elektronske opreme u bilo kom obliku na puškama i u puškama načelno je strogo zabranjena u svim klasama, osim elektronskih tajmera. Tajmeri moraju biti nečujni, u skladu sa pravilima sportskog ponašanja. Posebne odredbe o integrisanim elektronskim okidačima vazdušnih pušaka navedene su u nastavku.

Malokalibarske puške (Rimfire)

(a) International Sporter (IS)

U klasu International Sporter spada puška sa isključivo ručnim i mehaničkim mehanizmom okidanja, ukupne mase najviše **8½ funti** (3,855 kg + dozvoljeno odstupanje od 28 g = **3,883 kg**), uključujući optički nišan.

Dodatni tegovi na cevi, harmonijski tuneri, stabilizatori projektila i nastavci na cevi (uređaji za vibracije) **nisu dozvoljeni**. Može se koristiti bilo koji optički nišan uz najveće uvećanje **12×**. Ako optika ima promenljivo uvećanje, sudija je za vreme trajanja meča mora zapečatiti materijalom koji pokazuje pokušaj neovlašćenog pomeranja, na položaju koji ne prelazi 12×.

Dozvoljeno je naleganje sistema cevi i sanduka (bedding) i prerada ili zamena okidača. Profil cevi mora biti izrađen kao jedan nepokretan metalni deo, nezavisno od oblika, bez pokretnih dodataka osim navrtke kojom se cev pričvršćuje za sanduk. Originalni prednji mehanički nišani mogu ostati, ali se ne smeju dodavati ni menjati. Dozvoljeni su fabrički kundaci i kundaci koji ispunjavaju pravila iz Priloga F.

Elektronski okidači i okidači sa mehaničkom asistencijom nisu dozvoljeni. Najveća širina kundaka: **57,15 mm + 1 mm tolerancije = 58,15 mm**.

Zabranjeno: tegovi na cevi, harmonijski tuneri, stabilizatori i vibracioni uređaji; svi elektronski ili asistirajući okidački mehanizmi, unutrašnji ili spoljašnji.

(b) Light Rifle, malokalibarska puška .22 (RF LR)

Dozvoljeni kalibri: **.22 Short, .22 Long i .22 Long Rifle (LR)**, isključivo sa olovnim projektilima.

Klasi RF LR pripada puška sa isključivo ručnim i mehaničkim mehanizmom okidanja, mase najviše **10½ funti** (4,762 kg + 28 g tolerancije = **4,790 kg**), uključujući nišan. Dozvoljene su sve modifikacije puške i svaka optika. Može se koristiti fabrički kundak ili kundak koji ispunjava uslove iz Priloga F. Tegovi na cevi, harmonijski tuneri i stabilizatori projektila dozvoljeni su, ali ulaze u ukupnu masu puške.

Spoljašnji elektronski ili mehanički asistirajući okidači nisu dozvoljeni. Dozvoljena je traka na kundaku. Najveća širina kundaka: **76,2 mm + 1 mm tolerancije = 77,2 mm**.

Izričita zabrana elektronskih okidača: zabrana obuhvata sve elektronske sisteme napajane iz unutrašnjeg ili spoljašnjeg izvora, fabrički ugrađene ili naknadno dodate. Dopušteni su samo potpuno mehanički okidački mehanizmi kojima se ručno upravlja.

(c) Heavy Rifle, malokalibarska puška .22 (RF HR)

Dozvoljeni kalibri: **.22 Short, .22 Long i .22 Long Rifle (LR)**, samo sa olovnim projektilima.

Klasi RF HR pripada puška sa isključivo ručnim i mehaničkim mehanizmom okidanja, uz ograničenje mase od **15 funti** (6,803 kg + 28 g tolerancije = **6,831 kg**), uključujući dodatke kao što su optika, uređaji na ustima cevi i slično. Dozvoljene su sve modifikacije puške i optika bilo kog uvećanja. Može se koristiti fabrički kundak ili kundak prema Prilogu F. Dozvoljeni su tegovi na cevi, harmonijski tuneri i stabilizatori projektila. Spoljašnji elektronski ili mehanički asistirajući okidači nisu dozvoljeni. Traka na kundaku je dozvoljena.

Najveća širina kundaka: **76,2 mm + 1 mm tolerancije = 77,2 mm**. Elektronski okidači strogo su zabranjeni, kao u klasi RF LR.

Pojašnjenje za sve malokalibarske klase (IS, LR i HR). Okidački mehanizam mora funkcionisati isključivo mehanički, bez električne asistencije. To obuhvata, između ostalog, elektromagnetne okidače, električne kontakte, piezoelektrične elemente i sisteme aktiviranja putem baterije ili kondenzatora. Puška sa bilo kojim takvim sistemom diskvalifikuje se, bez obzira na to da li je sistem integrisan u sanduk ili spolja ugrađen.

Vazdušne puške (Air Rifle)

(a) Light Rifle — vazdušna puška (AR LR)

Klasi AR LR pripada puška sa ručno i mehanički upravljanim mehanizmom okidanja, mase najviše **10½ funti** (4,762 kg + 28 g tolerancije = **4,790 kg**), uključujući nišan. Dozvoljen je fabrički kundak ili kundak u skladu sa Prilogom F. Sistem može biti opružni ili pneumatski. Dozvoljeni su regulatori vazduha, tegovi na cevi, harmonijski tuneri i stabilizatori projektila, koji ulaze u ukupnu masu puške. Regulator vazduha dopušten je ako je sastavni deo puške.

Može se koristiti optički nišan bilo kog uvećanja. Dozvoljeno je prilagođavanje naleganja sistema cevi i sanduka i prerada ili zamena okidača. Najveća dozvoljena energija iznosi **16,27 J (12 ft·lbf)**.

Fabrički ugrađeni elektronski okidači su dozvoljeni, ali spoljašnji mehanički ili elektronski asistirajući okidači nisu. Elektronski okidač mora biti ugrađen i činiti sastavni deo puške; spoljašnja asistencija pri okidanju nije dopuštena. Potpuno elektronske puške su dozvoljene, uz izuzetak spoljašnjih elektronski asistiranih okidača.

- Dozvoljeni kalibri: **.177, .20 i .22 (do .2185 inča)**.
- Projektili: **isključivo olovne dijabole ili slugovi**.
- Dozvoljeni su tegovi na cevi, tuneri i unutrašnji regulatori.
- Dozvoljene su trake na kundaku i magacini.

(b) Heavy Rifle — vazdušna puška (AR HR)

Klasi AR HR pripada puška sa ručno i mehanički upravljanim mehanizmom okidanja, uz ograničenje mase od **15 funti** (6,803 kg + 28 g tolerancije = **6,831 kg**), uključujući optiku, uređaje na ustima cevi i druge dodatke. Dozvoljen je fabrički kundak ili kundak prema Prilogu F. Dozvoljene su ručne modifikacije puške i optika bilo kog uvećanja. Regulator vazduha može se koristiti ako je sastavni deo puške.

Dozvoljeni su kompenzatori trzaja, uređaji koji utiču na podizanje usta cevi, tegovi na cevi i harmonijski tuneri. Veličina i zapremina cilindra nisu ograničene, pod uslovom da je najveća energija **27,12 J (20 ft·lbf)** i da je cilindar sastavni deo puške. Odvojeni cilindri nisu dozvoljeni: cilindar mora biti deo puške i ulazi u njenu ukupnu masu.

Elektronski okidači su dozvoljeni ako su ugrađeni u pušku; spoljašnji mehanički ili elektronski asistirajući okidači nisu dozvoljeni. Potpuno elektronske puške su dopuštene, osim onih sa spoljašnjom elektronskom asistencijom okidanja.

- Dozvoljeni kalibri: **.177, .20 i .22 (do .2185 inča)**.
- Projektili: **isključivo olovne dijabole ili slugovi**.
- Dozvoljeni su tegovi na cevi, tuneri i unutrašnji regulatori.
- Dozvoljene su trake na kundaku i magacini.

(c) Unlimited — vazdušna puška, 50 m

Ova klasa je otvorena: ne primenjuju se ograničenja mase, energije, brzine i kundaka. Dozvoljena je vazdušna puška sa ručnim, mehaničkim ili elektronski upravljanim okidačkim mehanizmom. Dozvoljen je svaki kalibar vazdušne puške do **.2185 inča**. Mogu se koristiti dijabole i slugovi, a stvarni prečnik projektila merodavan je za utvrđivanje kalibra. Ugrađeni elektronski okidači su dozvoljeni, spoljašnji nisu.

- Puška se može osloniti na prednji i zadnji rest, bipod ili X-vreću.
- Dozvoljeni su magacini i prigušivači zvuka.
- Dozvoljeni su kalibri do **.2185 inča** i hronografi na streljačkim stolovima.
- Nema ograničenja veličine ili zapremine cilindra koji je ugrađen u pušku.
- Dozvoljeno je bezbedno stalno povezivanje sa spoljašnjom bocom vazduha (*tethering*) zapremine najviše **3 litra**. To je fiksna veza vazdušnog cilindra puške sa spoljašnjim rezervoarom vazduha, takozvanom *buddy bottle* bocom.

Napomena za klasu Unlimited. Pravila su uvedena probno i predviđena za ocenjivanje tokom Svetskog prvenstva 2023. godine. Ako se neko pravilo pokaže nebezbednim, Izvršni komitet WRABF može odlučiti da ga izmeni. Tokom prvenstva dozvoljene su samo spoljašnje *buddy bottle* boce, najviše **3 l**. Ronilačke boce nisu dozvoljene. *Buddy bottle* su male, kompaktne vazdušne boce, tradicionalno zapremine 3 l.

Na 50 m koristi se standardna WRABF malokalibarska meta za 50 m. Bodovanje na ovoj distanci mora se obavljati programom za elektronsko bodovanje.

Radi provere najvećeg dozvoljenog kalibra korišćeni slugovi ili dijabole mere se kljunastim merilom ili sličnim instrumentom. Službeno lice može nasumično kontrolisati prečnik projektila po završetku takmičarske grupe. Za moguću grešku kalibracije dozvoljava se tolerancija **0,22% (0,0005 inča)**, što odgovara navedenoj granici od **0,2185 inča**. Prekoračenje propisanog prečnika dovodi do neposredne diskvalifikacije za ceo meč. Odluka službenog lica je konačna, ali takmičar zadržava pravo na protest.

Pojašnjenje. Elektronski okidači moraju biti integrisani u unutrašnju konstrukciju puške. Svaki sistem koji zahteva spoljašnje delove (baterijski paket, kablove, kontrolere) ili je spolja pričvršćen za pušku ili rest dovodi do diskvalifikacije.

Napomena. Elektronsko bodovanje svih klasa obavezno je samo na svetskim prvenstvima i Svetskom kupu WRABF i ERABSF. Postupci su navedeni u Odeljku L.

B.7. Municija

Municija za malokalibarske puške mora imati olovni projektil kalibra .22 Target Rimfire Short, Long ili Long Rifle.

Municija za vazdušne puške mora biti olovna dijabola ili olovni slug kalibra **.177, .20 ili .22**.

Takmičar koji koristi ručno punjenu malokalibarsku municiju i/ili municiju sa obloženim projektilom, kao i municiju koja nije dostupna u redovnoj prodaji, biće diskvalifikovan.

B.8. Restovi

Prednji rest sme da podupire samo prednji deo puške, a zadnji rest samo zadnji deo. Nijedan rest ne sme biti pričvršćen za sto, pušku ili drugi rest. Prednji i zadnji oslonac moraju se moći pomerati nezavisno jedan od drugog.

B.8.1. Prednji rest

Prednji rest, postolje ili bipod, po pravilu, nisu ograničeni u pogledu mase, materijala i konstrukcije, uz posebna pravila navedena u nastavku (videti Prilog G). Ako se koristi prednji rest, mora sadržati savitljivu vrećicu punjenu materijalom koji se lako ugiba pod pritiskom ili opterećenjem.

Prednji deo puške ne sme dodirivati nijedan drugi deo resta osim vrećice i prednjeg graničnika kojim se određuje udaljenost pomeranja puške prema meti. Rest može imati podešavanje visine i bočnog položaja, ostvareno bilo kojim odgovarajućim mehanizmom.

Ako se koristi bipod, ograničenje njegove mase iznosi **800 g**. Bipod se ne uračunava u masu puške.

Bipod može omogućavati zakretanje i naginjanje. Međutim, mehanički bipod koji omogućava kretanje na način prednjeg resta, tj. mehanizmom za vertikalno i horizontalno podešavanje, smatra se prednjim restom i meri se zajedno sa puškom.

B.8.2. Zadnji rest

Zadnji rest može biti vrećica, više vrećica ili konstrukcija koja se može fiksirati po visini i podupire savitljivu vrećicu.

Zadnji rest i vertikalni podmetači ne smeju imati izbočine koje se mogu utisnuti u površinu stola. Zadnji rest ne sme biti ograničen ili zadržan na nedozvoljen način. Ne sme imati horizontalno podešavanje: u skladu sa pravilima u nastavku dopušteni su samo mehanizmi vertikalnog podešavanja. Ne sme biti mehanički povezan sa stolom, puškom ili prednjim restom.

Zadnji rest ne sme ograničavati prirodno trzajno kretanje puške. Puška mora moći slobodno da klizi po zadnjem restu ili da se sa njega podigne bez otpora.

Zabranjene karakteristike zadnjeg resta:

- Svaki mehanizam koji omogućava horizontalno, odnosno bočno praćenje ili poravnanje.
- Krute konstrukcije ili V-vođice koje obuhvataju ili bočno vode pušku.
- Sistemi sa oprugama, prigušenjem ili automatskim vraćanjem u početni položaj nakon opaljenja.
- Osnove zadnjeg resta sa klinovima, šiljcima ili izbočinama koje se utiskuju u sto.
- Povezani prednji i zadnji „sanjkasti” sistemi sa integrisanim vođenjem.

B.8.2.1. Zadnji rest uz prednji rest ili postolje

Ako se koristi prednji rest ili postolje, zadnji rest može imati vertikalne podmetače poput prstenastih umetaka (*donuts*) ili fiksne konstrukcije. Dopuštene su protivklizne površine ispod resta.

B.8.2.2. Zadnji rest uz bipod

Ako se koristi bipod, zadnji rest može sadržati vertikalne podmetače poput prstenastih umetaka ako već nema mehanički vertikalni mehanizam za podešavanje, radi lakšeg usmeravanja ka meti. Dopuštene su protivklizne površine.

Kada je bipod prednji oslonac, zadnji rest može sadržati podmetače fiksne visine za vertikalno poravnanje puške sa metom. Nisu dozvoljeni bočno podešavanje, opružno-prigušni mehanizmi ni mehanički elementi za centriranje. Protivklizni materijali (npr. gumena podloga) ispod zadnjeg resta su dozvoljeni, ali ne smeju ometati trzaj.

B.9. Vrećice sa peskom

Vrećice moraju biti izrađene od kože i/ili tkanine (npr. najlona ili poliestera) i napunjene materijalom koji se lako deformiše pod pritiskom ili opterećenjem, što se može proveriti pritiskom prsta.

Dopuštene su protivklizne površine na vrećicama. Talk, protivklizna sredstva, materijali ili trake mogu se koristiti radi boljeg kontrolisanog klizanja puške.

B.10. Ograničavanje puške radi smanjenja ili kontrole trzaja

Trzaj malokalibarskih i vazdušnih pušaka je mali, ali se može dodatno smanjiti velikom masom oslonca. Zato se primenjuje sledeće:

- Prednji i/ili zadnji rest ne smeju se koristiti za sprečavanje trzaja puške.
- Pri upotrebi prednjeg resta ili postolja, zbog moguće velike mase opreme, puška mora moći da se **podigne pravo nagore ILI da slobodno klizi napred–nazad**, radi utvrđivanja da li je stegnuta u restu.

- Ako se prednji i/ili zadnji rest mogu podići samo zajedno sa puškom ILI ako puška ne može da klizi u prednjem i zadnjem restu, tada se primenjuje pravilo o stezanju. U tom slučaju restovi se mere zajedno sa puškom radi provere dopuštene mase.
- Masa bipoda ograničena je na 800 g. Bipod se meri odvojeno. Deo mase bipoda preko 800 g dodaje se ukupnoj masi puške.
- Nožice bipoda moraju omogućavati trzajno kretanje po stolu. Klizne i gumene nožice su dopuštene, ali šiljci i kandže koje se utiskuju u sto radi kontrole trzaja nisu.
- Za zadnju vrećicu ili rest uz bipod važe ista pravila kao uz prednje postolje, osim posebnosti iz B.8.2.2.
- Nijedan deo opreme takmičara ne sme biti pričvršćen za sto.
- **Stezanje (*clamping*)** znači vezivanje puške u prednjem restu ili postolju za veoma veliku masu, često preko 10 kg, što može smanjiti ili gotovo potpuno poništiti trzaj; takvo postupanje je zabranjeno.
- Bipod po svojoj prirodi omogućava trzaj puške. Zabranjeno je učvršćivanje bipoda za sto radi sprečavanja tog trzaja.

Tabela B.10-1 — Dopuštena masa i širina kundaka

Klasa	Osnovna masa	Tolerancija	Ukupna dopuštena masa	Širina kundaka	Tolerancija širine	Maks. širina
RF IS	3,855 kg (8½ lb)	28 g	3,883 kg	57,15 mm	1 mm	58,15 mm
RF LR	4,762 kg (10½ lb)	28 g	4,790 kg	76,2 mm	1 mm	77,2 mm
RF HR	6,803 kg (15 lb)	28 g	6,831 kg	76,2 mm	1 mm	77,2 mm
AR LR	4,762 kg (10½ lb)	28 g	4,790 kg	76,2 mm	1 mm	77,2 mm
AR HR	6,803 kg (15 lb)	28 g	6,831 kg	76,2 mm	1 mm	77,2 mm

U izvornom prikazu mase su dodatno date i u funtama i uncama: RF IS ukupno 8,5539 lb; RF LR i AR LR 10,560 lb; RF HR i AR HR 15,059 lb. Širine su date i u inčima: RF IS osnovna 2,25″ i maksimalna 2,2893″; ostale klase osnovna 3″ i maksimalna 3,0393″. Dodatak od 28 g odgovara 0,98767 unci; dodatak širine od 1 mm odgovara približno 0,0393″.

Napomena o toleranciji širine kundaka. Dodatnih 1 mm dopušta se zbog mogućih grešaka kalibracije mernog alata. Ako se koristi čvrst kontrolni otvor izrađen tačno na nominalnu širinu, na primer 76,2 mm, on neće moći da pređe preko kundaka iste nominalne širine, pa se uvodi tolerancija od 1 mm. Kontrolni šablon kojim se proverava širina kundaka mora zato odgovarati maksimalnim širinama iz gornje tabele.

Tabela B.10-2 — Masa projektila, maksimalna brzina i energija

Klasa	Masa projektila	Maks. brzina	Energija	Brzina sa tolerancijom (0,5%)
AR LR	7,87 gr / 0,509 g	828 fps / 252,37 m/s	12 ft·lbf	832 fps / 253,594 m/s
AR LR	8,44 gr / 0,546 g	800 fps / 243,84 m/s	12 ft·lbf	804 fps / 245,059 m/s
AR LR	10,03 gr / 0,649 g	734 fps / 233,7 m/s	12 ft·lbf	737 fps / 224,6 m/s
AR LR	10,34 gr / 0,670 g	723 fps / 220,37 m/s	12 ft·lbf	727 fps / 221,47 m/s
AR LR	13,43 gr / 0,870 g	634 fps / 193,243 m/s	12 ft·lbf	637 fps / 194,209 m/s
AR HR	8,44 gr / 0,546 g	1033 fps / 314,858 m/s	20 ft·lbf	1038 fps / 316,384 m/s
AR HR	10,03 gr / 0,649 g	947 fps / 288,6 m/s	20 ft·lbf	951 fps / 290,0 m/s
AR HR	10,34 gr / 0,670 g	933 fps / 284,378 m/s	20 ft·lbf	937 fps / 285,598 m/s
AR HR	13,43 gr / 0,864 g	818 fps / 249,329 m/s	20 ft·lbf	822 fps / 250,546 m/s
AR HR	13,73 gr / 0,889 g	809 fps / 246,583 m/s	20 ft·lbf	813 fps / 247,802 m/s
AR HR	14,35 gr / 0,929 g	792 fps / 241,402 m/s	20 ft·lbf	795 fps / 242,316 m/s

Klasa	Masa projektila	Maks. brzina	Energija	Brzina sa tolerancijom (0,5%)
AR HR	15,89 gr / 1,029 g	752 fps / 229,21 m/s	20 ft·lbf	755 fps / 230,124 m/s
AR HR	16,20 gr / 1,049 g	745 fps / 227,076 m/s	20 ft·lbf	748 fps / 227,99 m/s
AR HR	16,08 gr / 1,040 g	748 fps / 227,9 m/s	20 ft·lbf	751 fps / 229 m/s
AR HR	18,13 gr / 1,174 g	704 fps / 214,579 m/s	20 ft·lbf	707 fps / 215,64 m/s
AR HR	20,07 gr / 1,300 g	669 fps / 203,9 m/s	20 ft·lbf	672 fps / 204,9 m/s
AR HV	21,53 gr / 1,390 g	647 fps / 197,2 m/s	20 ft·lbf	650 fps / 198,1 m/s
AR HV	22,07 gr / 1,430 g	638 fps / 194,4 m/s	20 ft·lbf	641 fps / 195,3 m/s
AR HR	25,39 gr / 1,645 g	595 fps / 181,356 m/s	20 ft·lbf	597 fps / 181,966 m/s

B.11. Sredstva za vođenje puške

Zabranjen je svaki uređaj, dodatak, profil ili dimenzija puške osmišljena tako da, u sadejstvu sa drugom opremom, vodi pušku nazad u položaj za gađanje bez potrebe da se pre svakog hica ponovo nišani kroz optički nišan.

B.12. Linija gađanja

Poželjno je da se linija gađanja poklapa sa prednjom ivicom stola. Ako se ne poklapa, mora biti jasno označena na stolu.

B.13. Streljački sto

Sto mora imati čvrstu konstrukciju i omogućavati strelcu da puca sedeći. Strelac treba da ima mogućnost podešavanja visine sedenja putem podesive stolice ili hoklice. Stolovi treba da omogućavaju gađanje i desnorukim i levorukim takmičarima.

Tokom meča takmičari i službena lica ekipa ne smeju zauzimati stolove ako sami ne nastupaju. Mora postojati označena linija koju takmičari koji ne gađaju i gledaoci ne smeju prelaziti.

B.14. Položaj puške na stolu

Puška se postavlja tako da usta cevi budu usmerena prema liniji gađanja na prednjem delu stola, dok se ceo sanduk puške mora nalaziti iza linije gađanja.

B.15. Stolovi koji nisu u upotrebi

Takmičar ili službeno lice ekipe ne sme zauzeti streljački sto tokom meča u kojem lično ne učestvuje.

B.16. Visina stola

1. Visina mete treba da bude veća od visine streljačkog stola, što se razmatra prilikom odobravanja strelišta za svetsko ili evropsko prvenstvo.
2. Ako to nije moguće zbog projekta ili konfiguracije terena strelišta, nadležnom telu mora se najmanje godinu dana pre datuma takmičenja podneti zahtev za odstupanje. Zahtev mora sadržati tačna merenja visine stola i mete, oba u odnosu na istu horizontalnu referentnu liniju. Odobrenje se neće neopravdano uskraćivati.

ODELJAK C — SPROVOĐENJE PRVENSTVA

C.1. Mete

Na prvenstvu se koriste zvanične mete Svetske federacije za benčrest malokalibarskom i vazdušnom puškom. Za pogodak u ram nosača mete naplaćuje se kazna za nastale troškove od **20 USD / 20 EUR**. Za pogodak u logotip, glavna polja za upis rezultata ili bar-kod sa identifikacijom takmičara kazna iznosi **5 USD / 5 EUR**.

C.2. Zvanični komplet meta

Svakom takmičaru obezbeđuje se po jedna meta za svaki meč, jasno označena njegovim takmičarskim brojem. Broj mora biti odštampan na nalepnici/oznaci koja sadrži broj takmičara, klasu, broj stola, streljačku grupu i broj meča.

C.3. Pomerena ili otpala meta

Ako se meta odvoji ili pomeri tokom gađanja jedne grupe, gađanje se prekida, meta se vraća u ispravan položaj i odobravaju se dodatna **dva minuta**. Svi strelci moraju se udaljiti od streljačkih mesta dok se meta popravlja.

C.4. Izgubljene mete

Ako meta bude izgubljena usled propusta strelišta ili vremenskih prilika, a strelac ima sve ostale završene mete, rezultat izgubljene mete biće aritmetička sredina najboljeg i najlošijeg rezultata preostalih meta.

Osoblje zaduženo za mete mora obezbediti odgovarajuću zaštitu meta od vremenskih uticaja, pričvršćivanjem spajalicama ili drugim odgovarajućim postupkom.

C.5. Isticanje meta

Sve završene mete postavljaju se na zajedničko, javno dostupno mesto za prikaz („Zid rezultata” / *Wailing Wall*), tako da ih svi takmičari mogu pogledati. Takmičar ne sme ukloniti mete sa tog mesta pre završetka dnevnog agregata i isteka roka za protest na taj agregat; u suprotnom gubi pravo na protest (videti C.16).

Ako ekipa ili pojedinac želi da uloži protest zbog bodovanja mete ili srodnog pitanja, primenjuju se postupci iz članova E.9 i E.10. U slučaju spora o agregatu Komisija za proteste može zahtevati da joj se mete dostave. Ponovno bodovanje nije dopušteno nakon isteka roka za protest.

Meta koja je već proverena kalibratorom i označena slovom **P** ne sme se ponovo proveravati kalibratorom. Izuzetno, na osnovu protesta, Komisija za proteste može jednoglasno odlučiti da upotrebi sistem **EAGLE EYE** radi utvrđivanja rezultata, ako je pisano obrazložena očigledna nepravilnost u bodovanju koja bitno utiče na dodelu medalja ili kvalifikaciju. To nije automatsko pravo takmičara: za takvu proveru i eventualnu izmenu ranije kalibrisanog rezultata neophodna je jednoglasna odluka Komisije za proteste.

Čuvanje iskorišćenih meta obezbeđuje direktor meča/prvenstva. Ako je takmičar diskvalifikovan iz bilo kog razloga, uključujući povredu pravila o opremi, u rezultatima se navodi oznaka **DQ**; direktor meča objavljuje i razlog diskvalifikacije. Ako takmičar ne završi metu u predviđenom vremenu, rezultat se označava sa **DNF**.

C.6. Uklanjanje meta

Ako takmičar ukloni metu pre isteka zvanično objavljenog roka za protest za dati agregat, automatski gubi sva prava na protest, a može uslediti i diskvalifikacija. Organizacioni komitet mora obezbediti odgovarajući prostor za čuvanje meta tokom prvenstva za takmičare koji žele da njihove mete ostanu sačuvane do završetka prvenstva.

C.7. Prostor za bodovanje meta

Mora biti obezbeđen poseban prostor za bodovanje meta, sa ograničenim pristupom takmičarima i javnosti. Bodovanje obavljaju dva imenovana tehnička službena lica: prvo vrši osnovno bodovanje odobrenom opremom, a drugo proverava rezultat i evidentira ga. Rezultat se upisuje na prednju stranu mete.

Ako se mete skeniraju, tokom prvenstva stalno moraju biti dostupna dva skenera kako bi jedan mogao poslužiti kao rezerva.

C.8. Postupci bodovanja meta

C.8.a. Bodovanje po povoljnijoj ivici (*Best Edge*)

Primenjuje se bodovanje po povoljnijoj ivici: ako rupa od pogotka dodiruje granicu sledećeg vrednijeg prstena, dodeljuje se veći broj poena. Pogodak koji dodiruje unutrašnji prsten (X) dobija oznaku X. **Na meti za 25 m, radi priznavanja X-pogotka krug desetke mora biti potpuno prekriven/uništen pogotkom.**

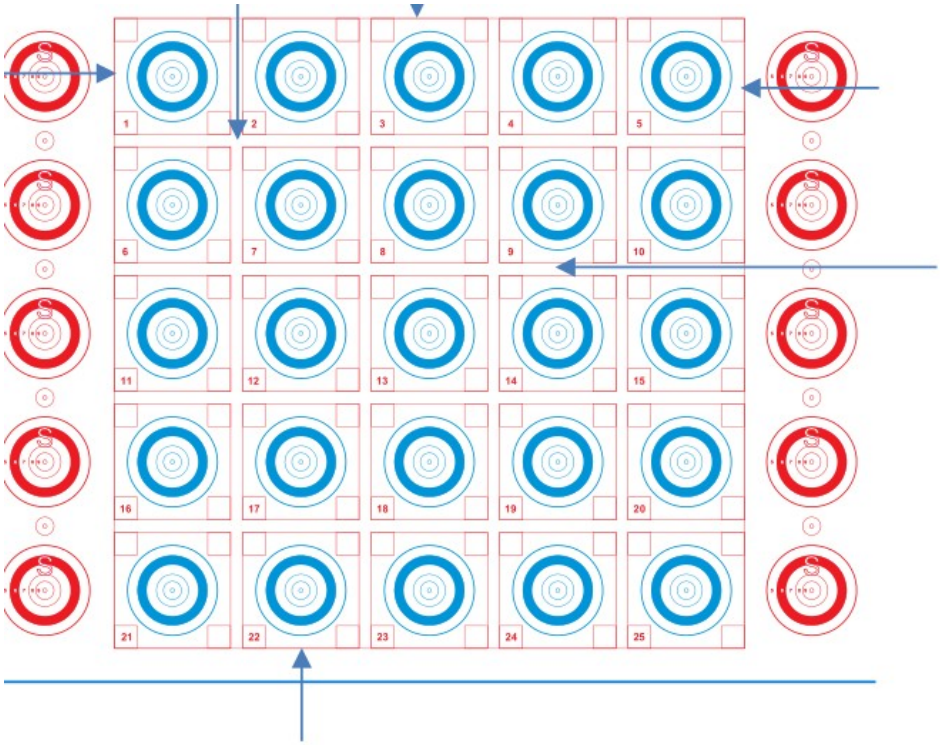
U za to predviđeno polje upisuje se rezultat u obliku odbitka od deset poena, odnosno broj poena koji se oduzima od mogućeg zbira. Pogodak unutar bodovnog polja koji ne dotiče spoljašnji prsten vrednuje se sa **četiri (4) poena**. Svi granični pogoci proveravaju se kalibratorom. Pocepana ili deformisana mesta na papiru ne uzimaju se u obzir. Najveći rezultat: **250 poena i 25 X-pogodaka**.

C.8.b. Bodovno polje

Računaju se svi pogoci koji dodirnu ili uđu u dijagram za bodovanje/rezultat ili u prostor bodovnog polja, uz izuzetak pravila o grešci pri prvom hicu. O toj grešci strelac mora obavestiti linijskog sudiju pre bilo kog narednog hica; zbog toga se ne dodeljuje dodatno vreme.

Bodovni prostor čini **25 crvenih kvadratnih polja/dijagrama** oko pojedinačnih bodovnih krugova. Pogodak između probnih polja i bodovnog dijagrama ne računa se kao pogodak za rezultat, osim ako pri proveri kalibratorom dodiruje kvadrat nekog bodovnog polja.

Na ilustraciji je bodovni prostor označen strelicama.

C.8.c. Kalibratori za bodovanje

Svi pogoci koji se ne mogu pouzdano oceniti vizuelno proveravaju se sertifikovanim kalibratorom prečnika **.224** za malokalibarske i vazdušne puške. Takva provera obeležava se slovom **P** na meti. Meta koja je već proverena kalibratorom ne može se ponovo kalibrisati u postupku preispitivanja rezultata (videti C.5).

Vizuelno bodovanje važi samo za takmičenja koja organizuju federacije, regioni ili klubovi. Sve mete na prvenstvima WRABF/ERABSF boduju se elektronski, prema postupku iz Odeljka L.

Kalibrator za malokalibarske i vazdušne puške mora biti **.224**, kako strelci sa manjim kalibrima vazdušnih pušaka ne bi bili u nepovoljnijem položaju u odnosu na veće kalibre.

C.8.d. Više pogodaka u jednom polju

Ako u jednom bodovnom polju ima više pogodaka, računa se samo pogodak sa **najnižom vrednošću**, uz kaznu od **dodatnog jednog (1) poena odbitka**.

C.8.e. Pogoci između bodovnih polja

Bodovnim poljem smatra se dijagram omeđen crvenim kvadratom. Ako se pogodak nalazi između dva takva polja, proverava se kalibratorom i utvrđuje kojem polju pripada veći deo rupe od pogotka. Kao pogođeno evidentira se polje kojem pripada veći deo rupe.

Ako je pogodak između dva polja, a nije moguće utvrditi kojem ga treba pripisati, dodeljuje se polju **sa leve strane**, odnosno onom sa **manjim rednim brojem**. Na primer, između polja 4 i 5 dodeljuje se polju 4; između polja 5 i 10 dodeljuje se polju 5.

Ako se u prostoru bodovnog polja pojavi više pogodaka, kako je opisano u C.8.b, uvek se primenjuje član C.8.d.

C.8.f. Greška pri prvom hicu

Ako prvi hitac u papir nenamerno pogodi bodovno polje, linijski sudija mora biti obavešten pre ispaljivanja drugog hica. Linijski sudija treba vizuelno da proveri metu optičkim posmatračkim uređajem i, kada se meta skine, upiše napomenu na nju. Kazna se ne izriče.

C.8.g. Prvi promašaj (*First Miss — FM*)

Za svaku metu evidentira se FM. Sudija za bodovanje počinje proveru od bodovnog polja br. 1. Prvo polje koje nije pogodak vrednosti 10 upisuje se kao FM.

Ako su sva polja od 1 do 25 desetke (ukupno 250), provera se ponavlja od polja br. 1, ovog puta prema X-pogocima. Prvo polje koje nije X beleži se kao FM.

Ako i dalje postoji izjednačenje (250 poena i 25 X), od polja br. 1 pronalazi se prvi X-pogodak koji nije potpuno prekriven kalibratorom; on se evidentira kao FM. Sve oznake FM upisuju se u prostor za ukupni rezultat mete, a ne u pojedinačna bodovna polja.

C.8.h. Štampanje rezultata i ispravka očiglednih grešaka

Po evidentiranju svih rezultata određene klase štampaju se **preliminarni rezultati**. Sudija za bodovanje proverava odštampani spisak, pronalazi i ispravlja očigledne greške. Zatim proverava izjednačenja koja program za bodovanje nije razrešio, označava ih na spisku i obaveštava Komisiju za proteste. Preliminarni rezultati ističu se zajedno sa metama, uz jasnu oznaku da su preliminarni.

Očigledna greška u bodovanju jeste jasno pogrešno upisan rezultat na meti, koji se može nedvosmisleno utvrditi vizuelnom proverom, bez upotrebe kalibratora, ponovnog skeniranja ili subjektivne procene. Primeri uključuju, ali se ne ograničavaju na:

- pogodak koji vidljivo dodiruje vredniji prsten, ali je upisan niži rezultat;
- izostavljen upis očigledno prisutnog pogotka u bodovnom dijagramu;
- rezultat upisan u pogrešno polje (npr. vrednost iz polja 5 upisana u polje 6);
- ukupan rezultat koji ne odgovara zbiru vidljivih pojedinačnih vrednosti.

Očigledne greške moraju biti prijavljene u roku predviđenom za protest. Na moguću grešku može ukazati bilo koje lice: takmičar, delegat ekipe ili službeno lice.

Ako se takva greška utvrdi, Komisija za proteste ili ovlašćena tehnička službena lica mogu je odmah ispraviti **bez formalnog obrasca protesta i bez plaćanja takse**.

Uslovi za ispravku:

- Greška mora biti vizuelno očigledna razumnom posmatraču.
- Ispravka ne sme zahtevati ponovno kalibrisanje ili skeniranje.

- Potrebna je saglasnost najmanje **dva službena lica za bodovanje**.
- Ispravka se mora upisati na metu i u listu rezultata, uz oznaku: **„Ispravljeno zbog očigledne greške u bodovanju”**.

Ako postoji bilo kakva sumnja da li je greška zaista „očigledna”, ispravka se ne vrši.

Prikaz bodovanja i primene kalibratora .224

Rupa na papiru manja je od stvarnog prečnika projektila. Prirubnica kalibratora za kalibar .22 meri **.224 inča**, dok projektil malokalibarske puške kalibra .22 u papiru tipično ostavlja rupu prečnika **.215–.219 inča**. Kalibrator treba koristiti za sve granične pogotke.

- Primer 1 — meta 50 m: **7 poena**, jer kalibrator ne dodiruje prsten 8.
- Primer 2 — meta 50 m: **10 poena**, jer kalibrator dodiruje prsten 10.
- Primer 3 — meta 50 m: **10X**, jer kalibrator dodiruje X-prsten.
- Primer 4 — meta 25 m: **10 poena**, jer kalibrator dodiruje prsten 10; za 10X krug desetke mora biti potpuno prekriven.
- Primer 5 — meta 25 m: **10X**, jer je kalibratorom potpuno prekriven krug desetke.

C.8.i. Elektronsko bodovanje

Kada se koristi elektronsko bodovanje, direktor meča obezbeđuje primenu prethodnih pravila kad god je to potrebno ili primereno, bez umanjivanja prava na protest, ručno ponovno bodovanje i drugih predviđenih postupaka.

C.9. Izjednačeni rezultati — postupak Komisije za proteste

C.9.a. Izjednačenje na jednoj meti

Izjednačenje se razrešava redom prema: **ukupnom broju poena, broju X-pogodaka i prvom promašaju (FM)**. Ako izjednačenje i dalje postoji, za razrešenje se koristi FM među X-pogocima.

C.9.b. Izjednačenje agregata od tri mete

U jednoj takmičarskoj klasi, pri jednakom ukupnom broju poena i X-pogodaka, poredi se rezultat prve mete: bolji rezultat ima prednost. Ako je i dalje nerešeno, poredi se druga, a zatim treća meta.

Ako su rezultati i posle poređenja sve tri mete jednaki, određuje se FM na prvoj meti, po potrebi na drugoj i potom na trećoj. Ako izjednačenje ne može biti razrešeno ni tim postupkom, takmičari dele isto mesto.

C.9.c. Izjednačenje ukupnog agregata (više od tri mete — ekipe)

Ako ekipe imaju jednak ukupan broj poena i X-pogodaka, najpre se upoređuje rezultat prve mete najbolje plasiranog strelca u ekipi (br. 1): viši rezultat ima prednost. Po potrebi se porede njegova druga, treća i naredne mete. Ako je i dalje nerešeno, poređenje se nastavlja rezultatima drugog najbolje plasiranog člana ekipe (br. 2), a zatim ostalih članova.

Napomena. Pri razrešavanju izjednačenih agregata izraz „rezultat” obuhvata poene i X-pogotke. Ako se izjednačenje nastavi, uzima se u obzir i FM, redom od prve, preko druge do treće mete. Zatim se, po potrebi, utvrđuje FM drugog najbolje plasiranog strelca, pa FM trećeg strelca. Ako se ni na taj način izjednačenje ne razreši, ekipe zauzimaju isto mesto.

C.10. Nepokretne podložne mete (*Stationary Backers*)

Nepokretne podložne mete poželjne su, ali nisu obavezne. Kada se koriste, postavljaju se iza ramova glavnih meta za sve mečeve, na udaljenosti od **3 stope, odnosno oko 1 m** iza rama.

U slučaju pogotka u tuđu metu ili nejasnoće u vezi s pogodcima, podložna meta ne sme se ukloniti sa rama pre nego što tehničko osoblje razreši slučaj. Pre početka meča treba objasniti svim strelcima pravičan i odgovarajući način upotrebe podložnih meta.

C.11. Standardne komande na strelištu — opšta uputstva pre prvog meča

Pre svake streljačke grupe prvog dnevnog meča linijski sudija saopštava opšta uputstva. Ona treba da budu ista ili slična sledećim komandama, uz uvažavanje lokalnih uslova:

- **„Vanredna situacija — prekini paljbu — otključajte zatvarače!”** To omogućava bezbedno stanje pušaka bez vađenja čaure iz ležišta. Komanda se izdaje samo u takvoj vanrednoj situaciji u kojoj se ne može dopustiti pražnjenje puške opaljenjem.
- Ako nastupi stanje koje zahteva privremeni prekid gađanja, linijski sudija komanduje: **„Obustavite paljbu — ispraznite pušku opaljenjem ili uklonite zatvarač / postavite sigurnosnu zastavicu u ležište!”**
- Za vazdušne puške to znači otvoriti mehanizam za opaljivanje.
- Municija se ne sme stavljati u mehanizam puške pre komande **„Počni gađanje!”**

C.12. Standardne komande na strelištu — svaki meč

Radi nesmetanog odvijanja prvenstva koriste se sledeće komande:

1) „Streljačka grupa XXX, meč XXX, klasa XXX — strelci, pripremite se!”

Takmičari se pozivaju za stolove **sedam minuta** pre početka, radi postavljanja pušaka i restova. Sve puške moraju biti u bezbednom stanju, sa uklonjenim magacinom ili zatvaračem, prema konstrukciji oružja.

2) „Da li su strelci spremni?”

Takmičar koji ima problem sa opremom može zatražiti dodatno vreme za pripremu, najviše **tri minuta**. Takva mogućnost odobrava se samo jednom tokom meča.

3) „Postavite zatvarače u puške / uklonite sigurnosne zastavice iz ležišta!”

4) „Imate 20 minuta za završetak meča — počnite gađanje!”

Početak gađanja označava se **zvižduk**om. Takmičar ne sme napustiti sedeći položaj za stolom dok se meč ne završi. Posle početka gađanja streljačke grupe nijedan takmičar ne sme ući na vatrenu liniju. Takmičar koji zakasni gubi pravo na nastup u toj grupi; njegova meta označava se **DNF** („nije završio”). Hitac ispaljen pre početnog zvižduka vodi diskvalifikaciji strelca iz meča.

Ako postoji audio-snimak koji objavljuje početak meča i preostalo vreme, treba ga koristiti, uz zvuk dovoljno jasan svim takmičarima.

5) Najave preostalog vremena: 15 minuta, 10 minuta, 5 minuta, 3 minuta, 1 minut i 30 sekundi.

6) „Prekini gađanje!”

Završetak se označava zviždukom. Takmičari uklanjaju zatvarače / postavljaju žutu sigurnosnu zastavicu u ležište i napuštaju stolove. Hitac ispaljen posle završnog zvižduka vodi diskvalifikaciji iz meča. Oprema se uklanja sa stola nakon provere oružja i odlaže na čuvanje ili na stalke.

Tumačenja:

(a) Bojeva municija ne sme biti stavljena u pušku pre komande „Počni gađanje”.

(b) Merenje vremena počinje na početku izgovaranja reči „počnite” (*commence*).

(c) Merenje vremena završava se na kraju zvuka zvižduka.

(d) Hitac pre komande za početak ili posle zvižduka za prekid vodi diskvalifikaciji strelca i zabrani njegovog daljeg nastupa tog takmičarskog dana.

C.13. Komande u vanrednim situacijama

U vanrednoj situaciji linijski sudija izdaje komandu **„Prekini gađanje!”**, prema upućivanju na član C.8 u ovom pravilniku. Komanda se mora odmah poslušati i nije dopušteno ispaljivanje daljih hitaca.

Pre ponovne komande za nastavak gađanja linijski sudija odobrava dodatna **dva minuta** i o tome obaveštava takmičare, ali ukupno odobrenje ne sme prekoračiti prvobitno vreme meča.

Ako se meč prekine, sve puške moraju biti dovedene u bezbedno stanje: uklanjaju se zatvarači ili magacini, postavljaju žute sigurnosne zastavice i vrši provera. Meč se zatim ili poništava ili nastavlja/ponovo započinje.

Ako se meč nastavlja, niko ne napušta sto osim takmičara kod kojeg je nastao problem. Preostalom vremenu dodaje se **pet minuta** radi ponovnog postavljanja restova i druge opreme. Ako se meč poništi, zakazuje se novi termin posle pauze od najmanje **30 minuta**. Svaki hitac posle završnog zvižduka vodi diskvalifikaciji.

U vanrednim situacijama prednost imaju **glasovne komande**, ali linijski sudija mora imati zviždaljku za slučajeve kada je neophodan trenutni prekid: pogodak u tuđu metu, mehanički kvar puške, ulazak životinje ili ljudi na strelište i slično. Time se omogućava bezbedno stanje svih pušaka bez vađenja čaure iz ležišta, kada se ne može dozvoliti pražnjenje opaljenjem.

C.14. Komisija za proteste

Organizacioni komitet mora da obrazuje Komisiju za proteste koja razmatra prigovore takmičara o bilo kom pitanju povezanom sa sprovođenjem prvenstva.

C.15. Sastav Komisije za proteste

Komisiju čine direktor prvenstva i **četiri iskusna takmičara** iz reda prijavljenih učesnika, koji ne smeju biti iz države domaćina. Poželjno je da se imenovani predstavnici takmičara menjaju svakog dana prvenstva.

Umesto toga, Organizacioni komitet može imenovati Tehnički komitet od iskusnih lica koja ne nastupaju na takmičenju i koja mogu nezavisno da odlučuju, bez uticaja ekipa učesnica.

C.16. Podnošenje protesta

Svi protesti podnose se na propisanom obrascu (Prilog A), uz taksu od **20 USD / 20 EUR**, odnosno odgovarajuću protivvrednost u lokalnoj valuti. Ako je protest usvojen, taksa se u celosti vraća; u suprotnom ostaje Organizacionom komitetu.

Protest se podnosi u roku od **30 minuta** od spornog događaja ili od isticanja poslednje mete odgovarajuće klase. U slučaju diskvalifikacije (DQ), razlog mora biti dostavljen delegatu ekipe u pisanoj formi, uz rok od **jednog sata** za zahtev za preispitivanje odluke.

C.17. Odluke Komisije za proteste

Odluke Komisije za proteste su konačne i obavezujuće; protiv njih nije predviđena žalba.

C.18. Sportsko ponašanje

Tokom gađanja nije dopušteno bučno ili nedolično ponašanje na vatrenoj liniji ili u njenoj blizini. Svaki strelac mora biti tretiran onako kako bi drugi želeli da budu tretirani kada pokušavaju da ostvare rekord. Ako takmičar izazove ometanje, drugi takmičar može podneti protest, što može dovesti do opomene ili diskvalifikacije.

Takmičar koji ima prigovor mora o tome obavestiti direktora meča, glavnog sudiju ili linijskog sudiju, koji odlučuju o daljem postupanju.

Ometanjem se smatra, između ostalog:

(a) zvonjenje mobilnog telefona — mobilni telefoni nisu dozvoljeni na strelištu;

(b) udaljavanje sa vatrene linije pre završetka gađanja grupe;

(c) razgovor sa osobama na vatrenoj liniji ili u prostoru za gledaoce dok drugi gađaju;

(d) čišćenje pušaka izvan za to određenih prostora;

(e) veća podešavanja puške;

(f) bilo koji oblik savetovanja i usmeravanja strelca tokom nastupa (*coaching*);

(g) ulazak na streljačka mesta posle početka meča; takmičar koji propusti početak meča/grupe gubi taj nastup jer bi kasnim ulaskom ometao ostale;

(h) **veća podešavanja nisu dozvoljena. Manja podešavanja, kao što je podešavanje tunera, dopuštena su isključivo iz sedećeg položaja, pri čemu puška mora ostati usmerena prema meti.**

Lista nije konačna.

(i) Takmičari moraju ostati na svojim sedištima do završetka svake streljačke grupe. Posle početka grupe niko ne sme ulaziti na streljačka mesta. Ko zakasni, gubi nastup u toj grupi jer bi ometao ostale.

Ova pravila odnose se i na gledaoce. Od njih se zahteva najmanja moguća buka; ako ometanje traje, mogu biti udaljeni dok gađanje traje. Gledaocima ni pod kojim uslovima nije dozvoljen pristup prostoru za gađanje, niti razgovor sa takmičarima na vatrenoj liniji, bez obzira na to da li ti takmičari u tom trenutku gađaju.

Upotreba alkohola i psihoaktivnih supstanci nije prihvatljiva u sportu. Ako se posumnja da je takmičar pod uticajem tih supstanci, udaljava se sa vatrene linije i podvrgava proveri. Ako je rezultat pozitivan, takmičar se diskvalifikuje. **Zabranjeno je konzumirati alkohol između mečeva ili na strelištu.**

(k) U klasi AR Unlimited nije dopuštena zamena dodatnih *buddy bottle* boca tokom meča. Ako se pojavi problem sa bocom, takmičar ne sme da je popravlja, menja ili podešava tokom meča na štetu ostalih učesnika.

(l) Takmičari ne smeju napuštati svoje sedište tokom meča, osim u vanrednoj situaciji.

C.19. Diskvalifikacija

Diskvalifikacija iz određenog razloga važi za ceo dan u kojem takmičar gađa konkretnu klasu na prvenstvu. Ako je diskvalifikovani strelac član ekipe, po pravilu se diskvalifikuje i ekipa.

Diskvalifikovanom takmičaru izdaje se i zabeležena zvanična opomena kako se slični problemi ne bi ponavljali tokom prvenstva. Potpuna diskvalifikacija sa celog prvenstva predstavlja krajnju meru, ali Organizacioni komitet zadržava pravo da takmičare upozori na tu mogućnost ako se problemi nastave.

ODELJAK D — ODOBRENE DISCIPLINE I VREMENSKA OGRANIČENJA

D.1. Odobrene discipline

Za svetska prvenstva u benčrestu malokalibarskom i vazdušnom puškom odobrene su discipline navedene u nastavku.

D.2. Obavezne discipline

Predloženi raspored zavisi od broja prijava i služi samo kao primer. Direktor meča može odrediti redosled prema mogućnostima konkretnog strelišta, uz gađanje 25 m pre 50 m ili u drugom odgovarajućem rasporedu. Prema članu E.4, najviše **12 streljačkih grupa dnevno** i najviše **četiri grupe po meti**.

Dan	Prvenstvo / klasa	Distanca	Takmičarske mete
1	Vazdušna puška Light Rifle (AR LR)	25 m	1, 2 i 3
2	Vazdušna puška Heavy Rifle (AR HR)	25 m	1, 2 i 3
3	Vazdušna puška Unlimited	50 m	1, 2 i 3
4	Malokalibarska puška International Sporter	50 m	1, 2 i 3
5	Malokalibarska puška Light Rifle (RF LR)	50 m	1, 2 i 3
6	Malokalibarska puška Heavy Rifle (RF HR)	50 m	1, 2 i 3

Napomena. Vazdušne puške u svim okolnostima gađaju prve. Klase treba održavati sledećim redosledom: (1) International Sporter, (2) Light Rifle, (3) Heavy Rifle. U kalendar treba uvrstiti i dan za trening vazdušnim i malokalibarskim puškama, po mogućnosti nakon vazdušnih disciplina ili tokom prvenstva. Merenje mase puške obavlja se pre početka discipline.

Opcione discipline. Zbog naglog razvoja klase vazdušnih pušaka Unlimited širom sveta, takve klase mogu se uvrstiti u takmičenje, po zajedničkoj odluci WRABF/ERABSF i Organizacionog komiteta.

D.2.a. Metrička alternativa

Videti član A.9.

D.2.b. Probni meč za zagrevanje

Probni meč održava se prvog dana takmičenja. Ako vreme nije dovoljno, direktor meča može odlučiti da se probni meč ili treninzi tokom prvenstva izostave.

D.3. Vremenska ograničenja

Za svaki meč za rezultat vreme gađanja iznosi **20 minuta**. Svi takmičari moraju završiti predviđenu seriju hitaca u dozvoljenom vremenu, bez izuzetka.

D.4. Naredne streljačke grupe

Između završetka jednog meča prvenstva i početka narednog meča iste streljačke grupe ne sme proteći više od **20 minuta**. Linijski sudija poziva takmičare na vatrenu liniju najmanje **10 minuta** pre komande za početak gađanja, kako bi mogli da postave i podese restove i drugu opremu.

ODELJAK E — TEHNIČKE ODREDBE

E.1. Linijske sudije

Pri izboru tehničkog osoblja i volontera posebna pažnja posvećuje se stručnosti linijskih sudija i njihovom poznavanju ovog pravilnika. Poželjno je angažovati iskusna lica koja dokazano mogu voditi mečeve na način primeren takmičenju. Posebno su važni pravilno postupanje kod pogodaka u tuđu metu, kvarova sistema meta i sličnih situacija.

Svaki linijski sudija ili sudija zadužen za bezbednost koristi **Vodič za bezbednost linijskog sudije i takmičara** (*Range Officer and Competitor Safety Guide*).

E.2. Raspoređivanje takmičara

Raspored streljačkih mesta za prvenstvo određuje se žrebom odmah nakon isteka konačnog roka za prijave, prema sledećim osnovama:

- Žrebom se ekipe ravnomerno raspoređuju na raspoložive stolove.
- Vođa svake ekipe prilikom završne prijave dostavlja redosled gađanja članova ekipe.
- Ako vođa ekipe ne dostavi taj redosled, Organizacioni komitet ga određuje prema sopstvenoj proceni.
- Takmičarima koji nisu prijavljeni u sastavu neke ekipe dodeljuju se slobodni stolovi ili pozicije prema odluci Organizacionog komiteta.

E.3. Rotacija stolova

Rotacija stolova je obavezna. Ako je potrebno, raspodela stolova žrebom obavlja se pre prvog dnevnog meča. Dozvoljen je svaki pravičan i razuman postupak.

Sistem rotacije mora biti saopšten svim državama već pri pozivu za prijavljivanje. Ako država želi da predloži sistem koji nije ranije korišćen na Svetskom prvenstvu WRABF, mora se konsultovati sa predsednikom WRABF radi postizanja zajedničkog stava.

Poželjno je da rotacija tokom svih **šest dana takmičenja** bude uzastopna, tako da strelci tokom prvenstva promene položaj duž cele širine strelišta.

E.4. Streljačke grupe

Maksimalno **dvanaest (12) grupa po 20 minuta** treba planirati za jedan dan, radi urednog odvijanja takmičenja.

E.5. Nezavršeni agregati

Ako agregat nije završen planiranog dana, gađanje se sledećeg jutra nastavlja od mesta na kojem je prekinuto.

E.6. Obrada i objavljivanje rezultata

Takmičarima se moraju obezbediti blagovremeni i tačni rezultati. **Obavezna je upotreba pouzdanog programa za elektronsko bodovanje**, radi pravilnog obračuna, tačnosti i odgovarajućeg prikaza. Istovremeno se čuva i štampana kopija svih rezultata za slučaj otkaza računara.

Bodovanje se obavlja u zasebnom i bezbednom prostoru, dostupnom isključivo ovlašćenom tehničkom osoblju. Svaku metu boduju najmanje dva imenovana tehnička službena lica, od kojih jedno sprovodi osnovno bodovanje odobrenom opremom. Rezultat mora biti upisan na prednjoj strani mete.

Kalibrator se koristi na svim zvaničnim mečevima. Službena lica za bodovanje imenuje direktor meča i tokom celog takmičenja moraju koristiti isti kalibrator. Za sve klase koristi se kalibrator **.224**.

E.7. Isticanje rezultata

Mora biti obezbeđen dovoljan broj oglasnih tabli za postepeno objavljivanje rezultata tokom prvenstva, lako dostupnih takmičarima i javnosti. Niko od takmičara ni posetilaca ne sme dodirivati mete dok ne prođe **30 minuta od završetka takmičarskog dana**.

U uputstvima za prvenstvo mora biti jasno navedeno gde se ističu zvanični rezultati, kako ne bi bilo nejasnoća u pogledu protesta. Na objavljenom agregatnom rezultatu moraju biti upisani tačno vreme objavljivanja i vreme isteka prava na protest (**15 minuta**, kako je navedeno u ovoj odredbi).

Rezultati prvenstva i rekordi elektronski se evidentiraju na odgovarajućim nacionalnim, kontinentalnim i WRABF/ERABSF internet stranicama.

Organizatori imenuju grupu za konačnu proveru predloženih novih rekorda. Grupa se može sastajati neposredno ili pisanim putem. Vođa ekipe strelca dostavlja sve mete koje čine rekord. Ovlašćeni zvanični ocenjivači WRABF/ERABSF samostalno pregledaju i ponovo boduju svaku metu, a nalaze podnose Opštem savetu i ovlašćenom predstavniku. Predsednik WRABF/ERABSF objavljuje nove rekorde na odgovarajućim internet stranicama. Protiv konačne ocene u ovom postupku nije predviđena žalba.

E.8. Prostor za kontrolu opreme

Mora biti obezbeđen prostor za kontrolu vatrenog oružja i opreme radi provere usklađenosti sa pravilima. Oprema za kontrolu treba da bude dostupna najmanje **dva dana pre takmičenja**, kako bi takmičari mogli unapred proveriti ispravnost svoje opreme.

E.8.1. Potrebno osoblje

Kontrolu sprovodi osoblje koje u potpunosti poznaje pravila.

E.8.2. Dokumentacija

Poželjno je koristiti jedinstveni standardizovani obrazac za kontrolu, radi doslednosti i prepoznatljivosti podataka zaposlenima na strelištu u slučaju naknadne provere. Predlog obrasca naveden je u Prilogu E.

E.8.3. Kontrolne nalepnice

Moraju biti dostupne nalepnice koje potvrđuju obavljenu kontrolu i odobrenje, pogodne za postavljanje na pušku. One treba da budu jedinstvene za svako prvenstvo i da se čuvaju na bezbedan način.

E.8.4. Oprema za kontrolu

Preporučena oprema:

- Lenjir, merna traka ili šablon za proveru dimenzija puške.
- Merilo za proveru širine kundaka. Pri primeni krutog šablona otvor mora biti tačno **1 mm veći** od dozvoljene nominalne širine.
- Merilo za proveru širine donjeg dela kundaka, uz isto pravilo dodatnih 1 mm kada se koristi šablon.
- Kalibrisana vaga, poželjno elektronska, nosivosti **10 kg**.
- Hronograf za utvrđivanje efektivne energije projektila u džulima (ili ft·lbf), odnosno njegove brzine, za sve vazdušne puške.

E.8.5. Obavezna kontrola

Svi takmičari u zakazanom terminu moraju dostaviti na pregled **sve puške** koje nameravaju koristiti na prvenstvu. Nepostupanje po ovoj obavezi vodi diskvalifikaciji iz odgovarajuće discipline.

E.8.6. Neuspešna kontrola

Puška koja ne prođe pregled može se, nakon potrebnih podešavanja, ponovo dostaviti na kontrolu, ali pre početka takmičenja.

E.8.7. Tolerancija mase za svaku klasu

Sve puške moraju se izmeriti pre početka meča da takmičari ne bi naknadno bili iznenađeni prekoračenjem mase. Ako se posle završetka meča utvrdi da je puška preteška, rezultat se označava sa **DQ**, kao i kod drugih diskvalifikacija. Preporučuje se ponovno merenje pušaka svih nagrađenih takmičara.

Prilikom merenja dopušta se dodatnih **28 g (1 unca)** zbog moguće nepreciznosti ili kalibracije vage. Kontrolne nalepnice odobrenja moraju biti jedinstvene za prvenstvo, pogodne za pušku i bezbedno čuvane. Na strelištu mora postojati prostor za merenje i pregled.

E.8.8. Nasumična ponovna kontrola

Direktor prvenstva može u bilo kom trenutku prvenstva zahtevati da strelac ponovo dostavi jednu ili više pušaka na kontrolu, bez obaveze da to unapred najavi.

Ako službena lica utvrde da je bilo koji element opreme koja je prethodno prošla osnovnu kontrolu izmenjen ili zamenjen, takmičar se **odmah diskvalifikuje za ceo meč**, odnosno, u određenim slučajevima, za celo prvenstvo.

E.8.9. Provera energije vazdušnih pušaka

Energija vazdušnih pušaka proverava se pre meča, pa na takmičenju mora postojati odgovarajući hronografski sistem.

Takmičar mora testirati pušku dijabolama ili slugovima koje će koristiti na takmičenju. Brzina se meri serijom od **pet hitaca**, a uzima se prosečna brzina. Pre početka testa pritisak u vazdušnom cilindru takmičara mora biti najmanje **190 bara**.

Pošto savremeni kvalitetni hronografi navode tačnost od 99,5%, dozvoljava se tolerancija **±0,5%**.

Obračun kinetičke energije:

- U ft·lbf: masa (grains) × brzina (ft/s) × brzina (ft/s) / **450240**.
- U džulima: masa (kg) × brzina (m/s) × brzina (m/s) / **2**.

Tabela E.8.9 — Referentne brzine i tolerancije

Klasa	Kalibar	Masa projektila	Najveća brzina	Energija	Tolerancija 0,5%
AR LR	.177	7,87 gr / 0,099 g	828 fps / 252,37 m/s	12 ft·lbf	832 fps / 253,594 m/s
AR LR	.177	8,44 gr / 0,546 g	800 fps / 243,84 m/s	12 ft·lbf	804 fps / 245,059 m/s
AR LR	.177	10,34 gr / 0,670 g	724 fps / 220,675 m/s	12 ft·lbf	727 fps / 221,59 m/s
AR LR	.177	13,34 gr / 0,864 g	636 fps / 193,853 m/s	12 ft·lbf	639 fps / 194,767 m/s
AR HR	.177	8,44 gr / 0,546 g	1033 fps / 314,858 m/s	20 ft·lbf	1038 fps / 316,384 m/s
AR HR	.177	10,34 gr / 0,670 g	933 fps / 284,378 m/s	20 ft·lbf	937 fps / 285,598 m/s
AR HR	.177	13,34 gr / 0,864 g	821 fps / 250,241 m/s	20 ft·lbf	825 fps / 251,46 m/s
AR HR	.177	16,20 gr / 1,049 g	745 fps / 227,076 m/s	20 ft·lbf	748 fps / 227,99 m/s
AR HR	.20	13,73 gr / 0,889 g	809 fps / 246,583 m/s	20 ft·lbf	813 fps / 247,802 m/s
AR HR	.20	15,89 gr / 1,029 g	752 fps / 229,21 m/s	20 ft·lbf	755 fps / 230,124 m/s
AR HR	.20	18,13 gr / 1,174 g	704 fps / 214,579 m/s	20 ft·lbf	755 fps / 230,124 m/s
AR HR	.22	13,43 gr / 0,870 g	818 fps / 249,329 m/s	20 ft·lbf	822 fps / 250,546 m/s
AR HR	.22	14,35 gr / 0,926 g	792 fps / 241,402 m/s	20 ft·lbf	795 fps / 242,316 m/s
AR HR	.22	15,89 gr / 1,029 g	752 fps / 229,21 m/s	20 ft·lbf	755 fps / 230,124 m/s
AR HR	.22	18,13 gr / 1,174 g	704 fps / 214,579 m/s	20 ft·lbf	707 fps / 215,494 m/s
AR HR	.22	25,39 gr / 1,645 g	595 fps / 181,356 m/s	20 ft·lbf	597 fps / 181,966 m/s

Radi potvrđivanja najveće dopuštene energije od **16,27 J (12 ft·lbf)** ili **27,12 J (20 ft·lbf)** vazdušna puška se proverava na sledeći način. Takmičar obezbeđuje sopstvene dijabole ili slugove za ispitivanje. Projektili se mere (prosečna masa deset komada), a zatim se izračunava najveća energija. Za potrebe ispitivanja masa projektila ne sme biti manja od:

- **8,44 gr / 0,547 g**, LR, kalibar .177;
- **13,34 gr / 0,864 g**, LR, kalibar .177;
- **10,34 gr / 0,67 g**, HR, kalibar .177;
- **13,73 gr / 0,89 g**, kalibar .20, sve klase;
- **15,89 gr / 1,03 g**, LR, kalibar .22;
- **18,13 gr / 1,175 g**, HR, kalibar .22.

Posebna mogućnost. Ako postoje stalni problemi pri ispitivanju standardnim dijabolama zbog lošeg osvetljenja, visoke temperature ili drugog faktora koji utiče na hronograf, ili na predlog takmičara, takmičar uz odobrenje direktora meča može zahtevati isti postupak provere sa sopstvenim dijabolama, u granicama prethodnih pravila. Takva provera obavlja se posle ostalih testiranja ili, ako je moguće, pre prvog meča.

E.8.10. Usklađenost puške i/ili opreme

Ako službena lica za kontrolu utvrde da puška ili oprema nisu u skladu sa pravilima, takmičar može da ih zameni ili prilagodi, ali najkasnije **15 minuta pre početka odgovarajuće streljačke grupe/meča**.

Takmičar može podneti i pisani zahtev sudijama prvenstva da se sporna puška/oprema dopusti; sudije donose konačnu odluku. Ako postupak nije završen do početka grupe, linijski sudija može dozvoliti strelcu da nastupi kako početak takmičenja ne bi bio ometen ili odložen. U tom slučaju direktor meča po završetku grupe/meča konačno odlučuje da li je oprema dozvoljena pravilnikom. Ako nije, puška/oprema se odbija, a takmičar diskvalifikuje iz te grupe/meča.

Svaki takmičar odgovoran je za poznavanje pravila i dužan je da zatraži pojašnjenje ako nešto ne razume.

Postupak kontrole:

- Pri pregledu se mora pokazati da zadnji rest popušta pod pritiskom prsta.
- Mora se pokazati da se puška može vertikalno podići ili horizontalno pomeriti bez otpora.

E.9. Greška u bodovanju

Ako takmičar smatra da je nastala očigledna greška, može tražiti od službenih lica za bodovanje da pregledaju metu ili list rezultata i razreše pitanje. Ako postoji sumnja, takmičar može podneti zvanični protest prema postupku za proteste.

E.10. Postupak ponovnog bodovanja mete

Meta koja je jednom elektronski bodovana ne boduje se ponovo. Jedina mogućnost jeste protest na određeno bodovno polje, pri čemu Komisija za proteste kalibratorom proverava **samo to konkretno polje**.

E.11. Uklanjanje zatvarača

Zatvarači moraju biti uklonjeni iz svih pušaka osim kada linijski sudija izda suprotnu komandu. Puške kod kojih nije moguće ukloniti zatvarač moraju imati **žutu sigurnosnu zastavicu u ležištu**, vidljivu kao dokaz da je ležište prazno.

Odredba važi i iza vatrene linije i u svim ostalim delovima strelišta, uključujući prostorije za takmičare, parkirališta i slično. Kršenje može dovesti do diskvalifikacije sa prvenstva, prema odluci direktora prvenstva.

E.12. Postupak kod pogotka u tuđu metu (*crossfire*)

Strelac koji pogodi tuđu metu mora **odmah** obavestiti linijskog sudiju, a preostale hice ispaljivati u sopstvenu metu. Ako to prijavi, smatra se da je pogodak bio nenameran; ne diskvalifikuje se, ali se kažnjava prema E.12.2. Na sopstvenoj takmičarskoj meti računa se samo potreban broj pogodaka, uz kaznu za svaki pogodak u tuđu metu.

E.12.1. Prenos pogotka u tuđu metu

Prijavljeni pogodak u tuđu metu prenosi se na odgovarajuću metu strelca i uračunava u rezultat meča uz kaznu od **pet (5) poena**.

E.12.2. Kazneni poeni

Za svaki pogodak ispaljen u tuđu metu strelcu se u njegovom bodovnom dijagramu oduzima **pet (5) poena**. Ako se tuđi pogodak ne može identifikovati među dva pogotka u polju, strelcu čija je meta pogođena priznaje se pogodak sa većom bodovnom vrednošću.

E.12.3. Strelac čija je meta pogođena

Takmičar na čijoj se meti pojavi tuđi pogodak obavezan je da to prijavi linijskom sudiji.

E.12.4. Neprijavljivanje

Strelac za kojeg se utvrdi da je pogodio tuđu metu a to nije prijavio linijskom sudiji, pri čemu njegova meta ima više od propisanog broja pogodaka uz pogotke na drugoj meti, smatra se da je pokušao da prikrije događaj i diskvalifikuje se iz discipline.

E.12.5. Ponovno gađanje polja

Takmičar čija je meta nenamerno pogođena može izabrati da ponovo gađa isto bodovno polje nakon što linijski sudija proveri tuđi pogodak ili da iskoristi susedno probno polje kao novo bodovno polje za rezultat. O tome mora obavestiti linijskog sudiju kako bi postupak bio zvanično zabeležen.

E.13. Pokazivači vetra

Mogu se koristiti pokazivači vetra na strelištu, a takmičari mogu doneti i sopstvene. Pokazivači ne smeju biti postavljeni više od prostora između nivoa površine stola i donje ivice mete. Organizator mora pre meča postaviti dovoljan broj pokazivača.

U zavisnosti od karakteristika strelišta, pokazivači se mogu pomerati ili uklanjati po završetku svake grupe/mete. U tom slučaju u dnevnom rasporedu mora se obezbediti vreme za taj posao, uz razmatranje sistema rotacije stolova.

Ako pokazivač zaklanja strelcu pogled na metu, linijski sudija/glavni sudija spušta ga na tlo pre početka meča. Pomeranje pokazivača isključivo je u nadležnosti linijskog sudije i ne sme remetiti pravilno odvijanje meča.

Elektronska oprema u svim oblicima zabranjena je u svim klasama pušaka, uključujući elektronske pokazivače vetra.

E.14. Kvar puške tokom meča

Zamena puške tokom takmičenja dozvoljena je ako postoji dokazan kvar, naročito kada utiče na bezbednost i puška se smatra opasnom. Takmičar traži da linijski sudija pregleda pušku i, po potrebi, dozvoli njenu zamenu.

Linijski sudija može dozvoliti zamenu drugom puškom **iste klase**, a neispravna puška upućuje se na pregled službenim licima za kontrolu opreme. Linijski sudija odlučuje da li se meč može nastaviti ili mora biti zaustavljen, zavisno od ozbiljnosti kvara i uticaja zamene puške na ostale takmičare koji nastavljaju gađanje.

Zbog zamene se ne dodeljuje dodatno vreme niti pravo na ponovno gađanje grupe. Ako pregled potvrdi kvar, strelcu se po završetku grupe priznaje rezultat postignut rezervnom puškom. Ako je takmičar namerno izazvao kvar radi sticanja prednosti ili je kvar posledica njegovog nemara, automatski se diskvalifikuje iz meča.

ODELJAK F — STRELIŠTA I OBJEKTI ZA 25 I 50 METARA

F.1. Minimalni uslovi za održavanje svetskog ili evropskog prvenstva

- Vatrena linija mora imati najmanje **četrdeset (40) streljačkih stolova**.
- Na 25 i 50 metara moraju postojati stabilni ramovi za mete.
- Mora biti obezbeđen odgovarajući natkriven prostor za sve takmičare, koji ih štiti od direktnog sunca i kiše, uz dovoljno prostora za komforan rad desnorukih i levorukih strelaca. Natkrivena vatrena linija ne znači da je strelište zatvorenog tipa ako su mete na otvorenom.
- Svi mečevi na **25 i 50 metara održavaju se na otvorenom**.
- Osoblje za statističku obradu rezultata mora imati zatvorene prostorije.
- Završene mete moraju se izlagati u odgovarajućem natkrivenom prostoru.
- Moraju postojati odgovarajući sanitarni čvorovi za takmičare, tehničko osoblje i gledaoce, odvojeno prema potrebama muškaraca, žena i osoba sa invaliditetom, uz pristupačnost osobama sa invaliditetom.

F.2. Pregled i potvrđivanje podobnosti strelišta

Savez domaćin mora obezbediti da strelište, prateći objekti i polisa osiguranja odgovaraju standardima prvenstva. Međunarodni delegat države domaćina dužan je da Komitetu delegata potvrdi da su uslovi ispunjeni.

Ako postoji sumnja ili zabrinutost, Komitet delegata i/ili predsednik imenuju odgovarajuće lice koje pre prvenstva vrši pregled strelišta kako bi se potvrdilo da su svi standardi ispunjeni.

F.3. Streljački stolovi

Strelište mora imati dovoljan broj stolova za očekivani broj takmičara. Međunarodni standardi za dimenzije i međusobna rastojanja stolova nisu posebno utvrđeni, ali Komitet delegata mora biti zadovoljan time da su uslovi pravični i jednaki za sve.

Stolovi moraju biti natkriveni radi zaštite strelaca od direktnog sunca i kiše.

F.4. Najmanji broj takmičara

Svetsko ili evropsko prvenstvo mora imati najmanje **30 takmičara iz najmanje pet država**, uz najmanje jednog pojedinačnog predstavnika svake države. Država koja prijavljuje ekipu mora imati najmanje **tri takmičara**.

F.5. Najveći broj takmičara

Svaka država može prijaviti takmičare za pojedinu disciplinu/meč, uključujući juniore, u granicama broja mesta koji joj dodeli direktor meča/Organizacioni komitet.

Na primer, jedna država može dobiti šest mesta na jednom prvenstvu, a devet ili više na drugom; to zavisi od broja raspoloživih stolova i broja drugih država učesnica.

F.6. Ekipe

Za priznavanje ekipnog rezultata moraju biti prijavljene ekipe iz najmanje **dve države**, pri čemu iz te dve države ukupno moraju učestvovati najmanje **tri ekipe**. Svaka država može prijaviti najviše **tri ekipe od po tri člana** za svaki meč/klasu.

F.7. Streljačke grupe

Kad god je moguće, svi takmičari jedne streljačke grupe treba da nastupaju u istoj klasi. Ako je raspoloživo vreme ograničeno, a broj učesnika u pojedinim klasama mali, direktor meča može odobriti mešovite klase u istoj grupi.

Najviše dvanaest (12) streljačkih grupa dnevno može biti predviđeno, radi pravičnosti i urednog odvijanja. U svakoj dozvoljenoj klasi svaki takmičar u jednom danu gađa **tri mete uz rotaciju stolova**. Agregat čini prijavljeni zbir rezultata i osnov za „svetsko rangiranje" u ovom sportu.

Na velikim takmičenjima moraju postojati: parking za posetioce sa putničkim vozilima i kamperima, uz nesmetan pristup hitnim službama; zaštićen prostor za čuvanje pušaka i opreme; odvojen prostor za sudije za bodovanje i tehničko osoblje; natkriven prostor za prikaz završenih meta; i poseban natkriven prostor za odmor takmičara.

Organizatori su odgovorni za podobnost strelišta i objekata. WRABF/ERABSF imenuju odgovarajuće lice za predtakmičarski pregled radi potvrde ispunjenosti standarda.

F.9. Toaleti

Na svim strelištima moraju postojati muški i ženski toaleti na razumnoj pešačkoj udaljenosti od objekata strelišta, uz odgovarajuće uslove za sportiste sa invaliditetom.

ODELJAK G — CEREMONIJE, SASTANCI I DODELA MEDALJA

G.1. Ceremonije dodele medalja

Organizacioni komitet određuje način i mesto dodele medalja u skladu sa mogućnostima domaćina. Dodele se održavaju po završetku svih klasa vazdušnih pušaka i po završetku klasa malokalibarskih pušaka.

G.2. Svečano otvaranje

Svečano otvaranje je prilika za promociju sporta pred pozvanim gostima i označava početak takmičenja. Preporučuje se pravovremeno sastavljanje spiska značajnih govornika, jer je predstavnike vlasti, gradskih institucija i druga ugledna lica često potrebno pozvati nekoliko meseci unapred.

Uobičajeno je otvaranje organizovati ujutru prvog takmičarskog dana, mada su dopušteni i drugi termini. Oblik i sadržaj ceremonije određuje savez domaćin. Svaki učesnik po završetku ceremonije dobija prigodnu takmičarsku značku.

G.3. Svečano zatvaranje

Treba unapred osmisliti način i program završne ceremonije, koja bi po pravilu trebalo da bude poluformalna svečanost. Preporučuje se da se na njoj predstave ekipe svake države kao priznanje za učešće.

G.4. Druge svečanosti

Organizacija svih dodatnih događaja prepuštena je Organizacionom komitetu.

G.5. Sastanci

Tehnički sastanak. Održava se na strelištu, ako postoji odgovarajući prostor, najmanje **24 sata pre početka takmičenja**. Posebni tehnički sastanci održavaju se za vazdušne i malokalibarske puške pre početka odgovarajućih mečeva. Cilj je da ključna tehnička lica i predstavnici ekipa budu upoznati sa konačnim organizacionim merama i razmotre otvorena pitanja.

Prisustvuju:

- svi vođe delegacija i, po potrebi, prevodioci;
- celokupno tehničko osoblje;
- ostala službena lica ekipa i treneri — po izboru.

Za dnevni red videti prilog na koji se pravilnik poziva kao Prilog F. Tehnički sastanak nije namenjen takmičarima.

Opšti sastanak WRABF/ERABSF. Obično se održava sredinom prvenstva, izvan strelišta, na lako dostupnom mestu, npr. u smeštajnom objektu ekipa. Ne treba da počne pre **19.30 časova**.

G.6. Raspodela medalja

Na svakom prvenstvu u svakoj klasi/disciplini dodeljuju se:

- **Seniori, pojedinačno:** zlato, srebro i bronza za prva tri mesta (ukupno 18 medalja ako se održava i Unlimited).
- **Ekipe:** zlato, srebro i bronza za prve tri ekipe u svakoj klasi/disciplini (ukupno 54 medalje ako se održava i Unlimited).
- **Juniori, pojedinačno:** ako ima dovoljno juniora, zlato, srebro i bronza za prva tri mesta u svakoj primenljivoj klasi, pod uslovom da u klasi nastupaju najmanje tri takmičara.

Juniori mogu istovremeno osvajati medalje u seniorskoj pojedinačnoj konkurenciji ili biti članovi ekipa; u tom slučaju dobijaju dve medalje. Ako nema dovoljno juniora za posebnu dodelu medalja, njihovi rezultati ulaze u zajedničku seniorsku pojedinačnu konkurenciju.

G.7. Nagrade za ukupne agregate

Dodeljuju se, odnosno mogu se dodeljivati, sledeća pojedinačna prvenstva prema zbirnim rezultatima:

- Agregat dve puške: vazdušne LR i HR.
- Agregat dve puške: malokalibarske LR i HR.
- Agregat tri puške: malokalibarske International Sporter, LR i HR.
- Agregat pet pušaka: AR LR, AR HR, RF IS, RF LR i RF HR — prema odluci organizatora.
- Agregat šest pušaka: AR LR, AR HR, RF IS, RF LR, RF HR i AR Unlimited (50 m) — prema odluci organizatora.

G.8. Dodatne nagrade prema odluci organizatora

- Organizacioni komitet može dodeliti oznake/plakete za plasman među prvih **10 ili 20** takmičara.
- Takmičari koji ostvare **250 poena** na pojedinačnoj meti vazdušnom puškom na 25 m ili malokalibarskom puškom na 50 m dobijaju značku „250”. Ako se na 50 m održava Unlimited, takva značka treba da se dodeljuje i za tu klasu.
- Preporučuju se i nagrade za juniore i seniore prema odlukama Izvršnog komiteta.

G.9. Priznanja za učešće

Organizacioni komitet treba da obezbedi odgovarajuću medalju ili amblem svim prijavljenim takmičarima kao priznanje za učešće. Učesnicima koji završe prvenstvo mogu se uručiti i sertifikati.

Značke prvenstva, majice i drugi suveniri mogu biti ponuđeni na prodaju, a prihodi se usmeravaju WRABF/ERABSF i/ili domaćinu prvenstva.

ODELJAK H — KOTIZACIJE I REGISTRACIJA

Registracija

Mečevi i streljačke grupe počinju u terminima naznačenim u programu, koji se svim takmičarima dostavlja prilikom registracije. Prijavljivanje se završava pre početka takmičenja.

Države najpre prijavljuju potreban broj mesta. Početne prijavne obrasce popunjava i potpisuje svaki takmičar, a nacionalna organizacija ih predaje za pojedince i ekipe. Konačni rok za registraciju utvrđuje se unapred. Imena prijavljenih mogu se menjati, ali nove prijave posle zatvaranja registracije nisu dozvoljene.

Kotizacije se uplaćuju najkasnije **jedan dan pre početka prvenstva/meča**. Nacionalne organizacije odgovorne su za punu i blagovremenu uplatu za sve svoje strelce. U izuzetnim okolnostima može se prihvatiti uplata od pojedinca.

Svaki takmičar potpisuje prijavu sa imenom, klasom, puškom, kalibrom i brojem dozvole. Dodeljuje mu se jedinstven takmičarski broj koji se stavlja na svaku metu. Takmičar odgovara za to da zna broj svoje mete.

H.1. Kotizacije

Organizacioni komitet dužan je da objavi razumne iznose kotizacija najmanje **12 meseci unapred**. Troškove moraju prihvatiti međunarodni delegati.

H.2. Odgovornost za plaćanje

Priznate nacionalne organizacije plaćaju sve kotizacije za svoje strelce u punom iznosu pre roka. Prema ovoj odredbi, uplate pojedinaca se ne prihvataju. Pojedinačna kotizacija plaća se **po prijavljenoj klasi**, dok je **registracija ekipa besplatna**.

H.3. Troškovi treninga

Troškovi zvaničnih dana treninga uključuju se u kotizaciju za prvenstvo. Nezvanični treninzi mogu se posebno naplaćivati prema odluci Organizacionog komiteta. Sve informacije o cenama treninga moraju biti navedene u pozivu za prijavu.

H.4. Naknadne prijave

Prihvatanje zakašnjelih prijava u nadležnosti je Organizacionog komiteta. One ne smeju dovesti u nepovoljan položaj države koje su poštovale rokove. Organizacioni komitet može naplatiti uvećanu kotizaciju za zakasnele prijave.

ODELJAK I — BEZBEDNOST NA STRELIŠTU I POSTUPCI

Bezbednost takmičara, službenih lica i gledalaca ima najveći prioritet. Svi učesnici odgovorni su za poštovanje bezbednosnih standarda; kršenja se neće tolerisati. Direktor meča, linijski sudija i službena lica WRABF odgovorni su za sprovođenje odgovarajućih mera.

Od direktora meča i svih takmičara očekuje se da postupaju odgovorno, kako bi sport bio bezbedan za sve. Ako postoji mogućnost da neko od prisutnih ne poznaje pravila strelišta, linijski sudija treba da objasni osnovna bezbednosna pravila pre meča. Vođe ekipa, čak i kada sami ne nastupaju, odgovorni su za poštovanje tih zahteva od strane članova ekipe.

Za alkohol i psihoaktivne supstance videti član C.18(i).

I.1. Linijski sudija

Linijske sudije nadziru sve mečeve i sprovode sva pravila bezbednosti. Odbijanje izvršenja bezbednosnog naloga linijskog sudije osnov je za udaljavanje takmičara sa strelišta; nepoštovanje postupka može dovesti do diskvalifikacije.

Linijski sudija može diskvalifikovati takmičara zbog kršenja bilo kog pravila WRABF. Ako izrekne diskvalifikaciju, takmičaru treba omogućiti da završi tekuću grupu kako bi mogao da podnese protest na odluku. Linijske sudije treba da budu uzdržane pri diskvalifikovanju iz razloga koji nisu vezani za bezbednost.

I.2. Standardne komande

Pravila strelišta razlikuju se od države do države. Organizacioni komitet mora upoznati sve učesnike sa posebnim lokalnim zahtevima. Kao minimum se primenjuju standardne komande iz članova **C.11 i C.12**.

I.3. Javne površine

Svaki strelac odgovoran je za bezbedno kretanje s vatrenim oružjem u javnim prostorima, a vođe ekipa obezbeđuju poštovanje tog zahteva. Sve puške moraju biti u torbi ili koferu.

I.4. Primenjiva bezbednosna pravila

I.4.a. Sve puške, bilo sa mehaničkim ili elektronski upravljanim okidačkim sistemom, moraju imati štitnik obarača.

I.4.b. Kretanje s vatrenim oružjem u javnim prostorima dozvoljeno je samo u zatvorenoj futroli ili koferu. To važi iza vatrene linije, u zajedničkim prostorijama, prostorijama za takmičare, na parkiralištima i drugim mestima.

I.4.c. Puška se **nikada** ne sme staviti na sto dok direktor meča ne pozove grupu na vatrenu liniju, nakon što se uveri da je strelište bezbedno. Dok se bilo ko nalazi ispred vatrene linije, **nijedna puška** ne sme biti na stolu.

I.4.d. Na strelištu zatvarači moraju biti uklonjeni iz svih pušaka, osim po komandi direktora meča. Kada uklanjanje zatvarača nije moguće, u ležište mora biti postavljen vidljivi indikator praznog ležišta. Zatvarač se sme umetnuti ili sigurnosna zastavica ukloniti tek na komandu **„Postavite zatvarač u pušku!”**.

I.4.e. Strelac ni pod kojim okolnostima ne sme staviti metak u pušku pre komande **„PUNI!”** (*LOAD*).

I.4.f. Puške i oprema ne smeju se uklanjati sa stola pre završetka meča, osim uz odobrenje direktora meča. Takmičar koji mora makar nakratko napustiti sto tokom meča može to učiniti samo uz odobrenje direktora meča ili linijskog sudije, pri čemu oružje ostaje na restu, sa uklonjenim zatvaračem ili postavljenom žutom sigurnosnom zastavicom. Po završetku grupe takmičar mora linijskom sudiji pokazati da je njegova puška bezbedna i pokazati zatvarač.

ODELJAK J — ZAHTEVI ZA TAKMIČARE

J.1. Zvanični jezik

Zvanični jezik prvenstva je **engleski**, na kojem se izdaju sve komande i uputstva.

J.2. Takmičarski broj

Svaki takmičar dobija jedinstven takmičarski broj i oznaku države, pogodne za pričvršćivanje na odeću. Oznaka mora biti nošena i stalno vidljiva dok se takmičar nalazi na vatrenoj liniji.

J.3. Identifikaciona kartica

Svakom takmičaru treba obezbediti karticu sa imenom, državom i takmičarskim brojem, radi identifikacije na strelištu i na svečanostima.

J.4. Zvanična oglasna tabla

Organizacioni komitet postavlja zvaničnu oglasnu tablu i obaveštava takmičare i službena lica o njenoj lokaciji. Sve zvanične informacije objavljuju se na njoj kako bi svi učesnici bili podjednako informisani.

J.5. Takmičari sa invaliditetom

WRABF i ERABSF aktivno podržavaju učešće strelaca sa invaliditetom. Posebna ograničenja nisu utvrđena, ali organizatori moraju voditi računa o pristupačnosti i sanitarnim uslovima.

Takmičar kojem je zbog fizičkog invaliditeta potrebno posebno odobrenje treba da blagovremeno podnese pisani zahtev predsedniku ili njegovom ovlašćenom predstavniku radi donošenja odluke.

ODELJAK K — SLUŽBENA LICA I NJIHOVE DUŽNOSTI

Opšte odredbe

Jedna osoba može obavljati više službenih funkcija na prvenstvu. Kad god je moguće, preporučuje se raspored koji omogućava da službena lica istovremeno nastupaju kao takmičari, ako to njihove dužnosti dopuštaju. Sva pravila važe i za službena lica i linijske sudije.

Predviđene funkcije: direktor meča, linijski sudija, službena lica za kontrolu oružja i opreme, službena lica za bodovanje i sudije.

K.1. Direktor meča/prvenstva

Direktor je rukovodilac zadužen za pripremu takmičenja, slanje programa i pozivnih obrazaca učesnicima. Može imenovati saradnike i nadzornike za logistiku, bezbednost i objekte strelišta. Odgovoran je i za sve ostale organizacione aspekte prvenstva ili meča.

K.2. Službena lica za kontrolu oružja i opreme

Imenuje ih direktor meča/prvenstva radi merenja pušaka i provere usklađenosti opreme i dodataka sa pravilima. Na svaku pušku, optiku i deo opreme koji prođu kontrolu postavlja se odgovarajuća kontrolna nalepnica.

K.3. Službena lica za bodovanje

Imenuje ih direktor meča/prvenstva radi bodovanja meta, sabiranja i klasifikovanja svih rezultata. Moraju potpuno poznavati pravila i imati dobro iskustvo sa prvenstava. U slučaju spora oko rezultata, službeno lice za bodovanje može, uz odobrenje direktora meča, predložiti dva sudije.

Sudija za bodovanje mora koristiti klupski kalibrator odobren prema ISSF/NRA standardu. Službena lica za bodovanje i sudije ne mogu istovremeno biti takmičari u tom meču.

K.4. Linijski sudija

Linijski sudija neposredno rukovodi mečom, nadgleda rad i meri vreme svake grupe. **Samo on sme da izdaje komande na vatrenoj liniji.** On je prva veza između direktora meča/službenih lica i takmičara.

Pre početka grupe proverava bezbednost i uslove na strelištu. Takmičari mu prijavljuju svako pitanje, protest ili problem na vatrenoj liniji tokom ili nakon meča, najkasnije **30 minuta po završetku grupe/meča**.

K.5. Sudije

Sudije odlučuju o problemima pogodaka u tuđu metu, pomažu pri protestima na bodovanje, proveravaju podobnost pušaka i restova i učestvuju u rešavanju drugih prigovora.

Pre komande za početak gađanja i nakon prekida gađanja mogu pregledati i izmeriti puške, restove i optiku radi provere poštovanja pravila. Obavezno mere najmanje **tri prvoplasirane puške u svakoj klasi**, a mogu ponovo izmeriti i druge puške.

Sudije mogu pomagati Komisiji za proteste u rešavanju protesta podnetih pre, za vreme ili posle meča. Pre početka gađanja moraju proveriti da je promenljivo uvećanje optike u Sporter klasi zapečaćeno trakom, kao i da traka nije uklonjena ili izmenjena.

Treba imenovati rezervnog sudiju za slučaj da jedan od troje sudija uloži protest ili bude uključen u njegov predmet.

Direktor meča ne može biti sudija, ali može glasati o pitanju protesta. Sudija ne može istovremeno biti službeno lice za bodovanje.

K.6. Stanica za punjenje vazdušnih pušaka

Domaćin mora obezbediti dovoljno odgovarajućih bezbednih mesta za punjenje vazdušnih pušaka do potrebnog pritiska. Na takmičenju moraju biti dostupne stanice za punjenje na **200 i 300 bara**.

ODELJAK L — POSTUPCI ELEKTRONSKOG BODOVANJA

L.1. Mete

Na svetskim prvenstvima i u Svetskom kupu koriste se ranije opisane zvanične WRABF/ERABSF mete za vazdušne i malokalibarske puške.

Mete treba štampati na papiru gramature **300–350 g/m²**, u **100% zvanične veličine**. Prilikom sečenja moraju imati potpuno prave ivice. Koso isečena meta biće koso skenirana, što smanjuje tačnost elektronskog bodovanja.

L.2. Skeneri

Sve mete moraju se skenirati u **JPG** formatu ili formatu koji koristi odgovarajući program. Skeneri moraju biti visokog kvaliteta i omogućavati skeniranje na **300 dpi**. Meta mora biti postavljena na ploču skenera tako da bude poravnata sa njenim ivicama i da ih dodiruje.

L.3. Uklanjanje meta sa ramova

Po skidanju gađanih meta sa ramova mete se ne smeju slagati jedna preko druge, jer se time rupe od pogodaka mogu zatvoriti i otežati bodovanje.

L.5. Postupak tehničke ekipe za bodovanje

Posle elektronskog bodovanja ekipa mora vizuelno pregledati mete radi pronalaženja mogućih očiglednih grešaka ili povoda za protest.

Ako postoji sumnja u vrednost koju je dodelio program, sistemom **Eagle Eye** može se proveriti da li je određeno bodovno polje pravilno ocenjeno. Ako tehnička ekipa utvrdi da je, na primer, dodeljeno 9 umesto 10 poena ili obrnuto, može ispraviti rezultat i obeležiti to polje slovom **E** kao dokaz da je korišćen Eagle Eye.

Meta se tada ne proverava fizičkim kalibratorom, pa takmičar zadržava pravo da podnese protest, nakon čega Komisija za proteste može izvršiti proveru tog polja kalibratorom. Ovaj postupak treba da smanji broj nepotrebnih protesta.

L.6. Nalepnica sa rezultatom

Na završenu metu mora se postaviti nalepnica za takmičara sa rezultatom svakog bodovnog polja, ukupnim rezultatom, ukupnim brojem X-pogodaka i oznakom FM.

Rezervne kopije

Svi izlazni fajlovi elektronskog programa za bodovanje svake grupe moraju biti sačuvani kao rezervne kopije za naknadnu proveru. Rezervna kopija mora biti izvorni izlazni fajl programa za bodovanje.

Ekipa za bodovanje

Ako država domaćin nema dovoljno iskusnog i osposobljenog stručnjaka za elektronsko bodovanje, u budžetu mora predvideti pozivanje kvalifikovanog lica koje je odobrio Izvršni komitet. Sve troškove takvog stručnjaka snosi država domaćin.

PRILOG A — OBRAZAC PROTESTA

INFORMACIJE O PROTESTU — POPUNJAVA TAKMIČAR ILI SLUŽBENO LICE EKIPE

Takmičenje / meč: ☐ Svetsko prvenstvo ☐ Evropsko prvenstvo ☐ Nacionalno prvenstvo
Datum: _____
Vreme / streljačka grupa / meč: _____

PREDMET PROTESTA

☐ Bodovanje ☐ Oprema ☐ Povreda pravila ☐ Sportsko ponašanje ☐ Bezbednost ☐ Ostalo
Obrazloženje protesta (navesti pravilo na koje se protest odnosi):

_____

_____

_____

_____

PODNOSILAC PROTESTA

Ime: _____
Država: _____
Potpis: _____
Izjava svedoka (ako je potrebna):

_____

_____

Potpis svedoka / datum / vreme: _____

POPUNJAVA ORGANIZACIONI KOMITET KOJI PRIMA PROTEST

Datum i vreme prijema: _____
Plaćena taksa (ako je primenljivo): _____

ODLUKA DELEGATA O PROTESTU

Datum, vreme i mesto odlučivanja: _____
Protest: ☐ Usvojen ☐ Odbijen
Obrazloženje odluke:

_____

_____

_____

Potpis direktora meča: _____

PRILOG B — ZAHTEV ZA ORGANIZACIJU SVETSKOG / EVROPSKOG PRVENSTVA

Vrsta prijave: ☐ Prva prijava ☐ Dopunska prijava
Dan / mesec / godina prijave: _____

ODELJAK A — OSNOVNI PODACI

Država podnosilac: _____
Predloženo mesto održavanja: _____
Predloženi datumi takmičenja: _____
Objekti dostupni za trening od: _____

ODELJAK B — PREDLOŽENI NACRT PROGRAMA TAKMIČENJA

ODELJAK C — OGRANIČENJA I SMEŠTAJ

Ograničenja korišćenja strelišta / radnog vremena:

Predloženi uslovi i organizacija smeštaja:

Prijava se podnosi u ime nacionalnog saveza: _____
Ovlašćeni potpisnik saveza / države: _____
Datum: _____
Funkcija: _____

PRILOG C — ZAHTEV ZA POTVRĐIVANJE REKORDA

Zahtev za potvrdu rekorda u benčrestu malokalibarskom ili vazdušnom puškom
Takmičenje / meč: □ Svetsko prvenstvo □ Evropsko prvenstvo □ Nacionalno prvenstvo
Datum / vreme / streljačka grupa / meč: _____

ODELJAK A — PODNOSILAC

Država: _____
Ime takmičara: _____
Takmičarski broj: _____

ODELJAK B — REKORD

Zahtev se odnosi na sledeću metu ili mete koje treba priznati kao novi rekord.
Podaci o meti: _____
Disciplina: _____

_____

_____

_____

Distanca: _____
Potpis svedoka / datum / vreme: _____

ODELJAK C — NACIONALNI SAVEZ

Prijava se podnosi u ime saveza: _____

POPUNJAVA OVLAŠĆENI POTPISNIK KOJI PRIMA ZAHTEV

Datum i vreme prijema: _____
Funkcija: _____

PRILOG D — KONTROLA PUŠKE I TEHNIČKI PODACI

Takmičenje / meč: □ Svetsko prvenstvo □ Evropsko prvenstvo □ Nacionalno prvenstvo
Datum / vreme / streljačka grupa / meč: _____

ODELJAK A — PODACI O TAKMIČARU

Ime takmičara: _____
Takmičarski broj: _____
Naziv nacionalnog saveza / organizacije: _____
Poštanska adresa: _____

_____

Telefon: _____
Imejl adresa: _____

ODELJAK B — TEHNIČKI PODACI

Proizvođač puške / model puške: _____
Puškar / proizvođač cevi: _____
Proizvođač municije / tip: _____
Proizvođač optike / uvećanje: _____
Potpis takmičara / datum / vreme: _____

ODELJAK C — KONTROLA PUŠKE

Masa puške: _____
Širina kundaka: _____
Potpis službenog lica / datum / vreme: _____

PRILOG E — METE

Mete

Na svim takmičenjima koriste se isključivo zvanične mete za malokalibarske i vazdušne puške koje obezbede federacije. Mete sadrže **dvadeset pet (25) bodovnih polja** i probna polja, uz bodovanje po povoljnijoj, unutrašnjoj ivici. Za sve klase vazdušnih i malokalibarskih pušaka koristi se isti kalibrator.

U probna polja levo i desno od bodovnih polja dozvoljeno je ispaliti **neograničen broj hitaca**. Svaki pogodak koji dodiruje ili ulazi u bodovno polje omeđeno crvenim kvadratom računa se za rezultat.

Ako prvi hitac pogodi bodovni prostor, takmičar mora odmah obavestiti linijskog sudiju **pre sledećeg hica**. Sudija pregledava metu i beleži da se taj pogodak neće računati. Ovaj izuzetak dozvoljava se **samo jednom tokom meča**, kao greška prvog hica.

Ako u jednom bodovnom polju ima više pogodaka, računa se samo pogodak sa manjom vrednošću. Ako se po završetku takmičenja na bodovnom delu utvrdi više od 25 pogodaka, za svaki pogodak preko dozvoljenog broja izriče se kazna od **jednog (1) poena**.

Mete su registrovane i zaštićene autorskim pravom za upotrebu WRABF i ERABSF, uključujući njihove članice. U svim drugim slučajevima upotreba meta dozvoljena je samo uz prethodnu saglasnost federacija.

Mete za 25 i 50 m razlikuju se. Navedene dimenzije su prosečne dimenzije odštampanih primeraka i mogu zavisiti od papira i opreme za štampu; izvorni CAD crteži imaju nešto manje dimenzije.

Meta za 25 metara

Na formatu **A3** raspoređeno je 25 bodovnih dijagrama. Svi prstenovi su beli sa plavim graničnim linijama. Centralni krug **10** ima prečnik **2 mm** i mora biti potpuno prekriven pogotkom da bi se priznao **10X**.

Prsten	Prečnik (mm)	Prečnik (inč)
10	2,000	0,07874
9	8,000	0,31495
8	14,000	0,55118
7	22,000	0,86614
6	30,000	1,18110
5	39,000	1,53542

Meta za 50 metara

Na formatu **A3** raspoređeno je 25 bodovnih dijagrama. Prstenovi 6 i 5 su plavi radi lakšeg nišanjenja, dok su ostali beli sa plavim graničnim linijama. Centralni **X-prsten** ima prečnik **0,792 mm**; dovoljno ga je dodirnuti pogotkom za priznanje **10X**.

Prsten	Prečnik (mm)	Prečnik (inč)
X (10X)	0,792	0,0312
10	6,350	0,2500
9	12,700	0,5000
8	19,050	0,7500
7	25,400	1,1000
6	31,750	1,2500
5	38,100	1,5000

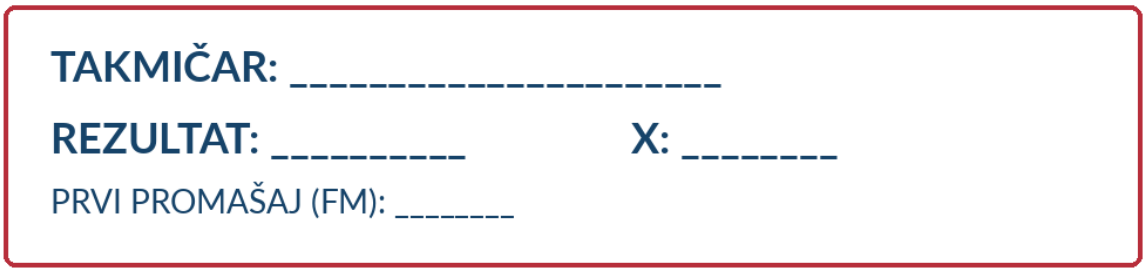

Obeležavanje mete

Za svaki meč svakom takmičaru obezbeđuje se komplet meta jasno obeležen sledećim podacima:

- Takmičarski broj.
- Broj streljačke grupe.
- Broj meča.
- Broj stola.
- Klasa (na primer AR LR).

Za sva svetska prvenstva i Svetski kup koristi se program za elektronsko bodovanje. Mete se štampaju na papiru gramature najmanje **300–350 g/m²**, postavljaju se isključivo **vodoravno**.

Podaci o takmičaru postavljaju se na slobodnu površinu mete, kao što je prikazano na ilustraciji. Po završetku bodovanja rezultati se štampaju na **posebnoj nalepnici** koja se lepi u **gornji levi deo** mete. Na nalepnici moraju biti rezultat svakog polja, ime takmičara, ukupni rezultat, ukupan broj X-pogodaka i prvi promašaj (FM), kako bi strelac lako mogao proveriti bodovanje svakog polja.

Preporučena veličina nalepnice je **68 × 45 mm**, ali dopuštene su i veće nalepnice.

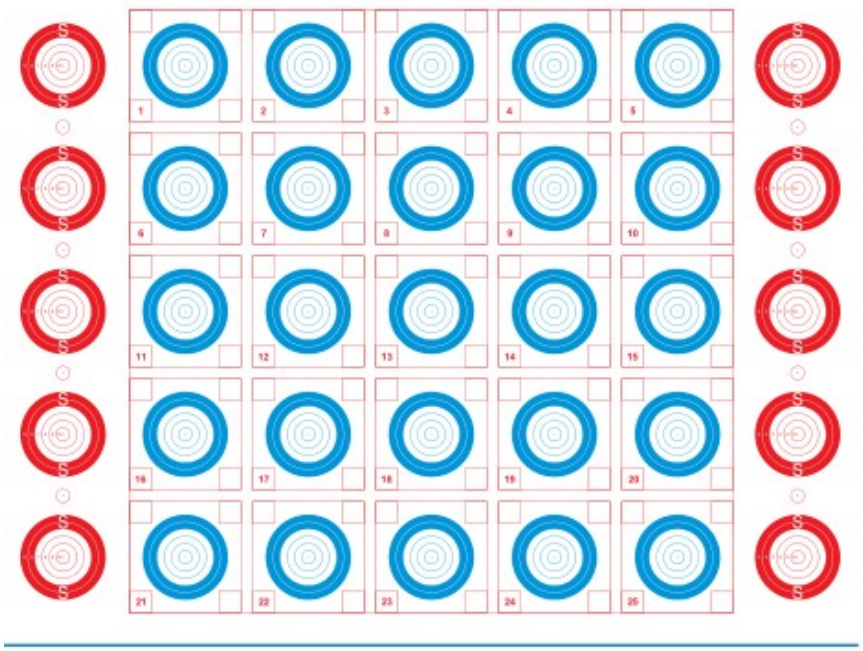
ZVANIČNA NALEPNICA SA REZULTATOM

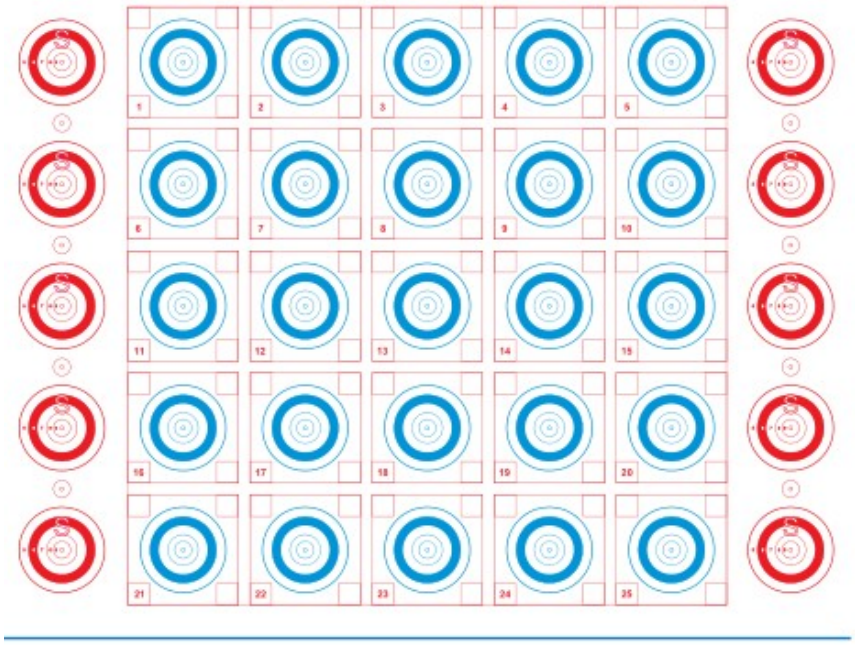
Takmičar: _____

Ukupno: _____ X-pogoci: _____ FM: _____

Polja 1–25: pojedinačne vrednosti rezultata

Izgled kompletnog rasporeda meta i bodovnih polja

PRILOG F — POJAŠNJENJE PRAVILA O KUNDACIMA

Klasa International Sporter

Sistem puške može biti zalepljen za kundak (*bedding*). Najveća širina kundaka na najširem relevantnom mestu iznosi **57,15 mm (2,25″)**. **Trake na kundaku nisu dozvoljene.**

Prednji i zadnji deo kundaka koji dodiruju prednju i zadnju vrećicu moraju biti **ravni ili konveksni**. Širina prvih **5 inča** kundaka, mereno od njegovog prednjeg kraja, ne sme prelaziti **57,15 mm**; ostatak kundaka može biti bilo koje širine.

Kundak može biti specijalno izrađen ili može imati ravnu ploču pričvršćenu sa donje strane. Može se koristiti bilo koji materijal.

Donja površina zadnjeg dela kundaka koja dodiruje zadnju vrećicu mora biti ravna ili konveksna. Ako je ravna, njena širina sme iznositi najviše **25 mm (0,98″)**.

Ograničenje širine na prvih pet inča, uz dopuštanje bilo koje širine ostatka kundaka, zasniva se na tome što širi zadnji deo ne pruža takmičarsku prednost. Mnogi kundaci postaju širi prema sanduku kako bi ga poduprli.

Puška mora ostati unutar ograničenja mase za svoju klasu. Prednji deo kundaka koji naleže na prednji rest mora biti širine do **57,15 mm**.

Klase Light Rifle (10,5 lb) i Heavy Rifle — uključujući vazdušne puške

Prednji deo kundaka mora biti ravan ili konveksan. Najveća širina prednjeg dela iznosi **76,2 mm (3″)**. Prvih **5 inča** kundaka, mereno od prednjeg kraja, mora ispunjavati ovo ograničenje; ostatak može biti bilo koje širine.

Kundak može biti specijalno izrađen ili sa dodatnom ravnom pločom pričvršćenom sa donje strane i može biti izrađen od bilo kog materijala.

Donji deo zadnjeg segmenta koji dodiruje zadnju vrećicu mora biti konveksan ili ravan. Ako je ravan, ne sme biti širi od **25 mm (0,98″)**.

Razlog ograničenja prvih pet inča na 76,2 mm jeste to što širina preostalog dela kundaka ne donosi takmičarsku prednost. Mnogi kundaci su širi prema sanduku radi njegove potpore.

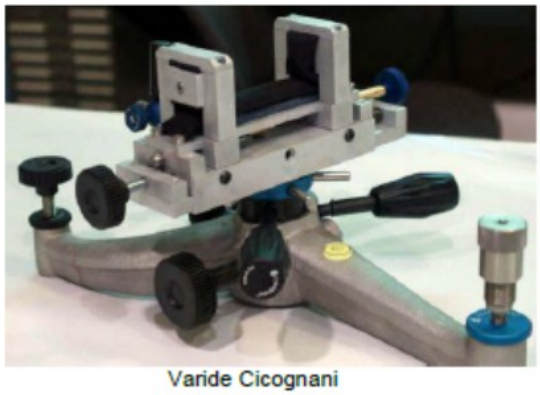
Puška mora ispunjavati propisanu granicu mase klase. Deo kundaka koji naleže na prednji rest mora biti najviše **76,2 mm** širok. **Svaki takmičar lično je odgovoran za proveru usklađenosti sa ovim specifikacijama.**

Kundaci u klasi Unlimited

U klasi Unlimited **ne postoje ograničenja za kundak**: dopušteni su svi materijali, oblici i širine. Vazdušna puška može se oslanjati na prednji rest, zadnji rest, X-vreću ili bipod.

PRILOG G — POJAŠNJENJE NOVIJIH KONSTRUKCIJA PREDNJIH RESTOVA

Proizvođači i dalje razvijaju benčrest opremu, naročito prednje restove. Prednja vrećica sa peskom dobar je primer takvog razvoja. Na sledećoj ilustraciji prikazani su primeri takvih vrećica.

Varide Cicognani

Sinclair International

Midway (Caldwell)

PRILOG H — DNEVNI RED TEHNIČKOG SASTANKA

Elementi ovog dnevnog reda mogu se postaviti na zvaničnu oglasnu tablu kao potvrđujuća obaveštenja.

Tehnički sastanak održava se na strelištu prvenstva najmanje **24 sata pre početka takmičenja/meča**. Cilj je obaveštavanje tehničkog osoblja i predstavnika ekipa o konačnim pripremama i razmatranje otvorenih pitanja. Obavezno prisustvuju svi vođe delegacija i, po potrebi, prevodioci.

Zvanična dobrodošlica

1. Pozdrav delegatima.
2. Predstavljanje rukovodećeg operativnog osoblja.
3. Predstavljanje novih država.

Sekretar prvenstva

1. Informacije o kancelariji takmičenja i njenom radnom vremenu.
2. Potvrda lokacije zvanične oglasne table Organizacionog komiteta za obaveštenja, rezultate i drugo.
3. Promotivni materijal i suveniri.
4. Organizacija fotografisanja.
5. Svečano otvaranje i zatvaranje, zvanični i nezvanični događaji.
6. Ceremonije dodele medalja i raspodela medalja.
7. Zvanični i nezvanični događaji.
8. Organizacija treninga.

Rukovodilac prvenstva

1. Postupak i termini kontrole opreme.
2. Potvrda takmičarskog programa.
3. Potvrda vremena početka mečeva.
4. Potvrda rasporeda i rotacije stolova.
5. Potvrda isticanja meta i distribucije rezultata.
6. Potvrda postupka protesta i taksi.
7. Potvrda sastava Komisije za proteste.
8. Podsećanje na postupak kod pogotka u tuđu metu.
9. Organizacija čuvanja oružja i/ili bezbednosti strelišta.
10. Parkiranje na strelištu.
11. Ostale informacije o strelištu.

Razno. Pitanja i odgovori. Opšta pitanja. Pitanja i odgovori.

PRILOG I — DNEVNI RED OPŠTEG SASTANKA DELEGATA

Održavaju se **odvojeni sastanci WRABF i ERABSF**.

1. Pozdravna reč predsedavajućeg/predsednika.
2. Izvinjenja za odsustvo.
3. Zapisnik sa prethodnog sastanka.
4. Pitanja proistekla iz prethodnog zapisnika.
5. Izveštaj predsedavajućeg/predsednika delegatima.
6. Predstavljanje novih država članica.
7. Potvrda državnih delegata i kontakt-podataka.
8. Razmatranje dostavljenih dokumenata za diskusiju.
9. Prezentacije.
10. Izveštaj o napretku priprema narednog svetskog/evropskog prvenstva.
11. Kandidature za organizaciju prvenstva četiri godine unapred.
12. Obaveštenja o kandidaturama četiri godine unapred.
13. Ostala pitanja.

PRILOG H — REKORDI WRABF/ERABSF

Evidencija rekorda WRABF: http://www.wrabf.com/Hall%20of%20Fame.htm

Evidencija rekorda ERABSF: http://www.erabsf.org/ERABSFHall%20of%20Fame.htm